

คู่มือการฝึก

การฝึกอาชีพเสริม

หลักสูตร การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

(Basic Tailoring)

รหัสหลักสูตร 0930015280101

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 24 ยะลา

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กระทรวงแรงงาน

	ใบเตรียมการสอน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 1
		หน่วยการเรียนรู้ : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1: 0 ชั่วโมง	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ เกี่ยวกับการใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือเครื่องจักร และความปลอดภัยส่วนบุคคล				
วิธีการสอน : บรรยาย ถามตอบ				
หัวข้อสำคัญ : ศึกษาวิธีการและฝึกปฏิบัติการใช้และการบำรุงอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน กฎระเบียบของความปลอดภัยในการทำงาน ความปลอดภัยในการใช้เครื่องจักร และความปลอดภัยส่วนบุคคล				
อุปกรณ์ช่วยฝึก : 1. จักรเย็บผ้า 2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัด 3. ทีเลาะผ้า 4. ลูกกลิ้ง 5. อุปกรณ์ในการเย็บ				
การมอบหมายงาน : หลังจากผู้รับการฝึกได้ฟังการบรรยาย ให้ปฏิบัติตามใบงานและใบขึ้นตอนการปฏิบัติงาน				
การวัดประเมินผล : ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ให้คะแนนผลงาน และให้คะแนนใบทดสอบ				
บรรณานุกรม : -				

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	2
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน	
	ความปลอดภัยในการทำงาน	งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง
ความปลอดภัยในการทำงาน คือ การมีสภาพการณ์ที่ปลอดภัยพนักงานที่ทำงานปราศจากการอุบัติเหตุต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บต่อร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สินในขณะที่ปฏิบัติงาน อุบัติเหตุ คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดมาก่อน และ เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ทำให้ทรัพย์สินเสียหายหรือ บุคคลได้รับบาดเจ็บ องค์ประกอบหลักของ ความปลอดภัยในการทำงาน คือ องค์ประกอบของ ความปลอดภัย ในการทำงาน แบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคล หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ และพฤติกรรมของ ผู้ปฏิบัติงาน ที่ต้องได้รับการฝึกอบรม พัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย 2. ปัจจัยเกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร หมายถึง การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักร อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับงาน มีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความเสี่ยงจากการใช้งานที่ผิดพลาด 3. ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสม มีการระบายอากาศที่ดี แสงสว่างเพียงพอ ป้องกันมลพิษ และอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น 4. ปัจจัยเกี่ยวกับระบบการจัดการ หมายถึง การกำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างชัดเจน มีการกำกับดูแลและติดตามผลอย่างมีประสิทธิภาพ การเกิดอุบัติเหตุมักเกิดจากสาเหตุที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ 1. สภาพการณ์ หรือเครื่องมือเครื่องจักร อุปกรณ์ ไม่ปลอดภัย (hard ware) เช่น เครื่องจักรหรือ อุปกรณ์มีการชำรุด มีพื้นที่หรือบริเวณทำงานที่เป็นอันตราย 2. วิธีการทำงานไม่ปลอดภัย (soft ware) เช่น ไม่มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน ไม่มี WI 3. ตัวบุคคลประมาท (human ware) พนักงานไม่มีความระมัดระวัง ทำงานด้วยความประมาท ชอบ เสี่ยง ไม่ทำตามกฎระเบียบ เป็นต้น จากข้อ 3. อุบัติเหตุที่เกิดจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยเป็นสาเหตุใหญ่ที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ คิดเป็น 85% ของการเกิดอุบัติเหตุทั้งหมด การกระทำที่ไม่ปลอดภัย ได้แก่ - การทำงานข้ามขั้นตอน หรือ ลัดขั้นตอน - ความประมาท พลังเฉลอ เหม่อลอย - การมีนิสัยชอบเสีง หรือเจตนาหลีกเลี่ยงเพื่อความสะดวกสบาย - ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยในการทำงาน - ปฏิบัติงานโดยไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล PPE - ใช้เครื่องมือไม่เหมาะสมหรือผิดประเภท , ดัดแปลงหรือแปลงสภาพเครื่องมือ เครื่องจักร - การทำงานโดยสภาพร่างกายหรือจิตใจไม่ปกติ ไม่พร้อมปฏิบัติงาน - ทำงานด้วยความรีบร้อน เร่งรีบ เป็นต้น			

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 3
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

การป้องกันอุบัติเหตุ ตามหลักการของ safety มีด้วยกัน 3 วิธีคือ

1. การป้องกันหรือแก้ไขที่แหล่งกำเนิดอันตราย source เป็นแก้ไขแก้ที่ที่ดีที่สุด ตามหลักวิศวกรรม Engineering เพราะได้ทำการจัดการที่ต้นเหตุของปัญหาด้วยการออกแบบให้เครื่องจักรหรือสถานที่เกิดความปลอดภัยมากขึ้น แต่การแก้ไขด้วยวิธีนี้มักใช้งบประมาณและต้นทุนมาก เสียเวลา และ ทรัพยากรค่าใช้จ่ายสูง หรือ การแก้ไขทำได้ยาก จึงไม่เป็นที่นิยมมากนัก ส่วนใหญ่เราจะเห็นบริษัทหรือโรงงานใหญ่ๆ ที่ให้ความสำคัญด้าน safety จริงๆ จึงจะยอมลงทุนแก้ไขด้วยวิธีการนี้
2. การป้องกันที่ทางผ่าน Path เป็นการตัดแยกให้แหล่งอันตรายกับคนทำงานแยกออกจากกันอย่างสิ้นเชิง ยกตัวอย่างเช่น การทำงานกับเครื่องจักรที่มีจุดหนีบ การแก้ไขคือให้ทำการเอาเครื่องกำบังมาครอบเอาไว้เพื่อป้องกันไม่ให้มือของพนักงานสามารถเข้าไปอยู่ในบริเวณจุดหนีบได้ เป็นต้น
3. การแก้ไขที่ตัวบุคคล Receivers เป็นวิธีการแก้ไขที่สามารถทำได้โดยง่ายและรวดเร็วประหยัด ทำให้ส่วนใหญ่จะจบด้วยการที่ให้พนักงานทำงานอย่างระมัดระวัง หรือ สวมใส่ PPE แต่การแก้ไขด้วยวิธีนี้ข้อเสียคือมีความปลอดภัยน้อยที่สุดใน 3 วิธีที่กล่าวมาและบ่อยครั้งอุบัติเหตุก็ยังคงเกิดอยู่ซ้ำตามเดิม

การป้องกันอุบัติเหตุและทำงานให้เกิดความปลอดภัยนั้นยังสามารถทำได้ด้วยวิธีอื่นเข้ามาช่วย เช่น

 - การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับในสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด
 - ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล PPE ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
 - ติดตั้งการ์ดเครื่องจักร
 - สวมใส่เครื่องแต่งกาย และแบบฟอร์มที่เหมาะสมกับลักษณะงาน ไม่ใส่เครื่องประดับ หรือ ปล่อยผมยาวขณะทำงานกับเครื่องจักร
 - จัดให้มีแสงสว่างภายในโรงงานที่เพียงพอตามมาตรฐานพิจารณาในด้านตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมของระบบโครงไฟฟ้า เพื่อให้ความเข้มส่องสว่างบนโต๊ะทำงานที่เพียงพอและไม่เกิดเงาหรือแสงสะท้อน รวมทั้งการเลือกชนิดของหลอดไฟที่เหมาะสมกับสภาพการทำงาน
 - พื้นที่ทำงานมีการระบายอากาศ พิจารณาของการไหลเวียนอากาศเข้าออกจากบริเวณทำงาน รวมทั้งคุณภาพของอากาศด้วย อาทิ ความชื้นสัมพัทธ์อุณหภูมิอากาศ ปริมาณฝุ่นละออง กลิ่นควันพิษที่มีอยู่ในอากาศนั้น
 - การจัดสถานที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะ หรือทำ 5ส ในบริษัทอย่างจริงจัง เป็นต้น

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	4
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

ขั้นตอนการตัดเย็บเสื้อผ้าที่ปลอดภัย

1. ขั้นตอนการสร้างแบบ/ตัดผ้า

1.1 ทำงานในบริเวณที่มีแสงสว่างเพียงพอ ขณะเดียวกันควรระวังแสงจ้าและแสงสะท้อนจากพื้นโต๊ะที่ทำงาน

1.2 เพิ่มการระบายอากาศโดยธรรมชาติ โดยทำงานบริเวณที่โล่งเพื่อให้ลมพัดผ่านหรือใช้พัดลมเพื่อช่วยในการระบายอากาศ

1.3 ใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย เช่น ใช้ผ้าปิดจมูกทุกครั้งขณะตัด คัดเลือกผ้า

1.4 จัดโต๊ะและเก้าอี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เมื่อนั่งทำงานแล้วควรให้ผู้ทำงาน ได้ทำงานอยู่ในระดับข้อศอกมีโต๊ะไม้ขนาดเล็กรองที่เท้าในกรณีผู้ทำงานตัวเล็ก

1.5 ขณะนั่งทำงานควรใช้เก้าอี้ที่มีพนักพิงเพื่อใช้ผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อหลัง

1.6 มีตะกร้าแยกเก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดเย็บ เช่น กรรไกร มีด ด้าย

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 5
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

1.7 เก็บอุปกรณ์ตัดเย็บที่มีคม เช่น กรรไกร มีด ใสไว้ในซอง ป्लอก หรือตะกร้าทุกครั้งหลังการใช้งาน

1.8 มีการเปลี่ยนอิริยาบถของผู้ทำงาน เมื่อทำงานติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง ควรหยุดพักประมาณ 10-15 นาที เพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ พักผ่อนสายตา

1.9 ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง หลังจากเสร็จงาน

2. ขั้นตอนการเย็บผ้า

2.1 ตรวจสอบจักรก่อนการใช้งานทุกครั้ง เช่น สายไฟ มอเตอร์ และปลั๊กไฟ

2.2 ทำงานในบริเวณที่มีแสงสว่างเพียงพอ ขณะเดียวกันควรระวังแสงจ้าและแสงสะท้อนจากพื้นโต๊ะทำงาน หรือจักร

2.3 เพิ่มการระบายอากาศโดยธรรมชาติ โดยทำงานบริเวณที่โล่งเพื่อให้ลมพัดผ่าน หรือใช้พัดลมเพื่อช่วยในการระบายอากาศ

2.4 จัดจักรให้มีระดับที่เหมาะสม เมื่อนั่งทำงานแล้วควรให้ผู้ทำงานได้ทำงานอยู่ในระดับข้อศอก

2.5 ขณะที่นั่งทำงานควรใช้เก้าอี้ที่มีพนักพิง เพื่อใช้ผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อหลัง

2.6 มีฝักรองที่ติดจักรหรือใส่ถุงเท้าผ้าเพื่อป้องกันไฟฟ้าดูดและป้องกันการกระแทกระหว่างเท้ากับที่ติดจักร

2.7 ควรมีการจัดเตรียมถังดับเพลิงไว้ในบริเวณที่ทำงาน เพราะอาจเกิดอันตรายจากไฟฟ้าลัดวงจร แล้วทำให้เกิดเพลิงไหม้ในบริเวณที่ทำงานได้

2.8 ควรเปลี่ยนอิริยาบถของผู้ทำงาน เมื่อทำงานติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง ควรหยุดพักประมาณ 10-15 นาที เพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ พักผ่อนสายตา

2.9 ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง หลังจากเสร็จงาน

3. ขั้นตอนการเจาะรั้งดุม

3.1 ควรทำงานในบริเวณที่มีแสงสว่างเพียงพอ ขณะเดียวกันควรระวังแสงจ้าและแสงสะท้อนจากพื้นโต๊ะทำงาน หรือจักร

3.2 เพิ่มการระบายอากาศโดยธรรมชาติ โดยทำงานในบริเวณที่โล่งเพื่อให้ลมพัดผ่านหรือใช้พัดลมเพื่อช่วยในการระบายอากาศ

3.3 จัดโต๊ะและเก้าอี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เมื่อนั่งทำงานแล้วควรให้ผู้ทำงาน ได้ทำงานอยู่ในระดับข้อศอก มีโต๊ะไม้ขนาดเล็กกรองที่เท้าในกรณีผู้ทำงานตัวเล็ก

3.4 ขณะนั่งทำงานควรใช้เก้าอี้ที่มีพนักพิง เพื่อใช้ผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อหลัง

3.5 เก็บอุปกรณ์ของมีคม เช่น กรรไกร มีด ใสไว้ในซอง ป्लอก หรือตะกร้าทุกครั้งหลังการใช้งาน

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	6
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง
3.6 มีการเปลี่ยนอิริยาบถของผู้ทำงาน เมื่อทำงานติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง ควรหยุดพักประมาณ 10-15 นาที เพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ พักผ่อนสายตา 3.7 ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง หลังจากเสร็จงาน 4. ขั้นตอนการรีด 4.1 ตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนการใช้งานทุกครั้ง เช่น สายไฟ เตารีดและปลั๊กไฟ 4.2 มีป้ายบอกข้อควรระวังไฟแต่ละอัน 4.3 ตรวจสอบความสามารถของเด็กเสียบ เช่น เสียบปลั๊กไฟของอุปกรณ์ไฟฟ้าเพียงชนิดเดียว 4.4 จัดหาโต๊ะสำหรับรีดผ้าที่มีความสูงระดับข้อศอกของผู้ทำงาน 4.5 ขณะนั่งทำงานควรใช้เก้าอี้ที่มีพนักพิง และควรนั่งทำงานในระดับข้อศอก ในกรณีที่มีผู้ทำงานตัวเล็กควรมีเบาะรองนั่งเพื่อปรับระดับการทำงานให้เหมาะสม 4.6 มีการเปลี่ยนอิริยาบถของผู้ทำงาน เมื่อทำงานติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง ควรหยุดพักประมาณ 10-15 นาที เพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ พักผ่อนสายตา 4.7 ล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง หลังจากเสร็จงาน 5. ขั้นตอนการแพ็คใส่ถุง 5.1 จัดหาโต๊ะสำหรับวางเสื้อผ้าที่จะบรรจุลงถุงที่มีความสูงระดับข้อศอกของผู้ทำงาน 5.2 ขณะนั่งทำงานควรใช้เก้าอี้ที่มีพนักพิง และควรนั่งทำงานในระดับข้อศอก ในกรณีที่มีผู้ทำงานตัวเล็กควรมีเบาะรองนั่งเพื่อปรับระดับการทำงานให้เหมาะสม 5.3 แบ่งชนิดของเสื้อผ้า และแยกถุงออกจากกันให้ชัดเจน โดยวางไว้ใกล้มือเพื่อสะดวกต่อการบรรจุลงถุง 5.4 จัดลำดับการทำงาน เช่น ลำดับที่ 1 เช็ดเสื้อ ลำดับที่ 2 พับเสื้อ และลำดับที่ 3 บรรจุลง โดยทำงานไปตามลำดับที่จัดไว้ 5.5 มีตะกร้าขนาดใหญ่ที่มีป้ายบอกชนิดของเสื้อผ้าเพื่อแยกเสื้อผ้าหลังการแพ็คใส่ถุง 5.6 มีอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับขนย้าย เช่น รถเข็น ตะกร้ามีล้อ หรือเมื่อต้องมีการขนย้ายวัสดุสิ่งของด้วยตนเอง ต้องขนย้ายสิ่งของในท่าทางที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันการบาดเจ็บของกระดูกและกล้ามเนื้อ 5.7 มีการเปลี่ยนอิริยาบถของผู้ทำงาน เมื่อทำงานติดต่อกันเป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง ควรหยุดพักประมาณ 10-15 นาที เพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อ พักผ่อนสายตา 5.8 ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งหลังจากเสร็จงาน			

	ใบงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า
		หน่วยการฝึก การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		7
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1	
ให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้ ศึกษาเกี่ยวกับหลักความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัย การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย การรักษาความสะอาดสถานที่และอุปกรณ์ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น				

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 8
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	หัวข้อวิชา : ความปลอดภัยในการทำงาน		
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ เกี่ยวกับความปลอดภัยในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น				
วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ : 1. จักรเย็บผ้า 2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการตัด 3. ที่เลาะผ้า 4. ลูกกลิ้ง 5. อุปกรณ์ในการเย็บ				
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน		คำอธิบาย		ข้อควรระวัง
ศึกษาเกี่ยวกับหลักความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัย การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย การรักษาความสะอาดสถานที่และอุปกรณ์ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น		ศึกษาเกี่ยวกับหลักความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัย การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์อย่างปลอดภัย การรักษาความสะอาดสถานที่และอุปกรณ์ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น		

	ใบทดสอบ	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 9
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	ข้อทดสอบงานย่อยที่ : 1	
		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 15 นาที
จงเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์ 1. จงอธิบายความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน ตอบ .... 2. จงอธิบายการป้องกันอุบัติเหตุและทำงานให้เกิดความปลอดภัย ตอบ			
ชื่อผู้รับการฝึก	วัน/เดือน/ปี	ผลคะแนน	

	ใบเฉลย	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 10
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน	ข้อทดสอบงานย่อยที่ : 1		
		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 15 นาที	
จงเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์ 1. จงอธิบายความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน <u>ตอบ</u> การมีสภาพการณ์ที่ปลอดภัยพนักงานที่ทำงานปราศจากการอุบัติเหตุต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บต่อร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สินในขณะที่ปฏิบัติงาน 2. จงอธิบายการป้องกันอุบัติเหตุและทำงานให้เกิดความปลอดภัย <u>ตอบ</u> การป้องกันอุบัติเหตุและทำงานให้เกิดความปลอดภัยนั้นยังสามารถทำได้ด้วยวิธีอื่นเข้ามาช่วย เช่น - การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับในสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด - ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล PPE ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน - ติดตั้งการ์ดเครื่องจักร - สวมใส่เครื่องแต่งกาย และแบบฟอร์มที่เหมาะสมกับลักษณะงาน ไม่ใส่เครื่องประดับ หรือ ปลอยผมยาวขณะทำงานกับเครื่องจักร - จัดให้มีแสงสว่างภายในโรงงานที่เพียงพอตามมาตรฐานพิจารณาในด้านตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมของระบบโครมไฟฟ้า เพื่อให้ความเข้มส่องสว่างบนโต๊ะทำงานที่เพียงพอและไม่เกิดเงาหรือแสงสะท้อน รวมทั้งการเลือกชนิดของหลอดไฟที่เหมาะสมกับสภาพการทำงาน - พื้นที่ทำงานมีการระบายอากาศ พิจารณาของการไหลเวียนอากาศเข้าออกจากบริเวณทำงาน รวมทั้งคุณภาพของอากาศด้วย อาทิ ความชื้นสัมพัทธ์อุณหภูมิอากาศ ปริมาณฝุ่นละออง กลิ่นควันพิษที่มีอยู่ในอากาศนั้น - การจัดสถานที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะ หรือทำ 5ส ในบริษัทอย่างจริงจัง				
ชื่อผู้รับการฝึก	วัน/เดือน/ปี	ผลคะแนน		

	ใบเตรียมการสอน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 11
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1: 0 ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์			
วิธีการสอน : บรรยาย ถามตอบ สาธิตและปฏิบัติงาน			
หัวข้อสำคัญ : ศึกษาวิธีการและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับชนิด การใช้ และการดูแลรักษาอุปกรณ์ เช่น กรรไกรตัดผ้า สายวัด ไม้บรรทัด ไม้โค้ง เข็มมือ เข็มจักร เตารีด ซอล์ก ลูกกลิ้ง กระดาษทราย ฯลฯ			
อุปกรณ์ช่วยฝึก : 1. จักรเย็บผ้า 2. กรรไกรตัดผ้า 3. สายวัด 4. ไม้บรรทัด 5. ไม้โค้ง 6. เข็มมือ 7. เข็มจักร 8. เตารีด 9. ซอล์ก 10. ลูกกลิ้ง 11. กระดาษทราย 12. ด้าย 13. กระดาษสร้างแบบ			
การมอบหมายงาน : หลังจากผู้รับการฝึกได้ฟังการบรรยาย ให้ปฏิบัติตามใบงานและใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
การวัดประเมินผล : ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ให้คะแนนผลงาน และให้คะแนนใบทดสอบ			
บรรณานุกรม : -			

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	12
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า วัสดุ อุปกรณ์ตัดเย็บเสื้อผ้า 1. สายวัด สายวัดที่ดีควรทำด้วยผ้าอาน้ำยาเคมี เพื่อป้องกันการหดหรือยืด มีโลหะหุ้มที่ปลายทั้ง 2 ข้าง มีตัวเลขบอกความยาวเป็นเซนติเมตรและนิ้ว 2. กระดาษสร้างแบบ ใช้สร้างแบบก่อนตัดผ้า มีทั้งสีขาวและสีน้ำตาล 3. กรรไกรตัดผ้า มี 2 ชนิด คือ ชนิดด้ามโค้งและด้ามตรง ซึ่งกรรไกรด้ามโค้งจะตัดได้เที่ยงตรงกว่า เพราะใบกรรไกรอยู่ขนานกับผ้าขณะตัด ไม่ควรทำกรรไกรตกขณะใช้เพราะทำให้เสียคม หมั่นลับกรรไกรให้คมเสมอ และหยอดน้ำมันจักรเป็นครั้งคราวเพื่อป้องกันไม่ให้กรรไกรฝืด 4. ซอลค์เขียนผ้า ใช้ทำเครื่องหมายบนผ้ามีทั้งแบบแท่งเหมือนดินสอและแบบแผ่นรูสามเหลี่ยม 5. กระดาษครออย เป็นกระดาษสีมีหลายสี อาบด้วยเทียนไข ใช้กับลูกกลิ้งเพื่อครออย เพื่อเย็บเกล็ดหรือตะเข็บลงบนผ้า ควรเลือกให้เหมาะกับสีของผ้า 6. ลูกกลิ้ง ใช้คู่กับกระดาษครออย มี 2 ชนิด คือ ชนิดลูกกลิ้งฟันเลื่อย และชนิดปลายแหลมเหมือนเข็ม โดยทั่วไปนิยมใช้ชนิดลูกกลิ้งฟันเลื่อยมากกว่า เพราะลูกกลิ้งดีดีและรอยมีความถี่มากกว่า 7. เข็มเย็บผ้า ควรเลือกให้เหมาะสมกับผ้า เช่น เข็มเบอร์ 10-11 มีขนาดเล็กใช้กับผ้าเนื้อบางเบา เข็มเบอร์ 9 มีขนาดกลางใช้กับผ้าเนื้อหนาปานกลาง และเข็มเบอร์ 8 มีขนาดใหญ่ใช้กับผ้าเนื้อหนา 8. เข็มจักร ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของด้ายและความหนาของเนื้อผ้า เช่น เข็มจักรเบอร์ 9 ใช้กับผ้าแพร ผ้าชีพอง ผ้าไหม และผ้าป่าน เข็มจักรเบอร์ 11 ใช้กับผ้าสักหลาดและผ้าฝ้ายผสมไนลอน เข็มจักรเบอร์ 13 ใช้กับผ้าลินิน ผ้าเสิร์จ และผ้าฝ้าย เข็มจักรเบอร์ 14 ใช้กับผ้าขนสัตว์ ผ้าใยสังเคราะห์ และผ้าขนสัตว์ผสมสาลี เข็มจักรเบอร์ 16 ใช้กับผ้าใบ ผ้ายีน และหนัง 9. เข็มหมุด ใช้กดเพื่อป้องกันการเคลื่อนเวลากครออยเพื่อเย็บ ใช้ทำเครื่องหมายลงบนผ้า หรือเนาผ้าให้ติดกัน เมื่อจะตัดผ้าตามแบบ 10. ด้าย ใช้เย็บเพื่อประกอบชิ้นส่วนของผ้าให้ติดกัน ควรเลือกให้เหมาะสมกับสีผ้า ความหนาของผ้า และขนาดของเข็ม ด้ายที่นิยมใช้กับผ้าทุกชนิด คือ เบอร์ 60 11. ที่เลาะด้าย ใช้เลาะด้ายส่วนที่ไม่ต้องการทิ้ง ส่วนปลายมีลักษณะแหลมคมและมียาง มีปลอกสวมเพื่อความปลอดภัย 12. หมอนเข็ม เป็นอุปกรณ์ปักเข็มชนิดต่าง ๆ หลังใช้งานหรือรอการใช้งาน หมอนเข็มที่ดีควรทำจากผ้ากำมะหยี่หรือผ้าขนสัตว์ ใส่ในครอบบรรจุด้วยเส้นผม ขนสัตว์ หรือขี้เลื่อย เพื่อป้องกันสนิม			

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	13
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

การเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บ

1. ควรเลือกผ้าที่เนื้อละเอียด ไม่บาง มีน้ำหนักเพื่อให้จับได้เต็มที่ขณะเย็บ
2. ควรเป็นผ้าสีพื้น ไม่ควรใช้ผ้าที่ต้องต่อลายให้ตรงกัน
3. ควรเป็นผ้าที่ไม่ยับง่าย เพราะจะทำให้เสียเวลาในการรีด
4. ควรเป็นผ้าที่สีไม่ตก และหลีกเลี่ยงการใช้ผ้าสีเข้ม เช่น สีน้ำเงิน น้ำตาล
5. ควรเป็นผ้าที่มีความคงทน เส้นด้ายทอไม่แตกง่าย และไม่ยืดหรือหดเมื่อผ่านการซัก
6. ควรเป็นผ้าที่สวมใส่แล้วสบายตัว ไม่ระคายเคืองผิว
7. ควรเลือกผ้าตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ เช่น ผ้าที่ใช้ตัดชุดนอนควรเป็นผ้าเนื้อนิ่ม เป็นต้น
8. ไม่ควรเลือกใช้ผ้าราคาแพง เพราะหากตัดเย็บไม่สำเร็จจะสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์
9. พยายามเลี่ยงผ้าที่มีเชิงริมผ้าทั้ง 2 ด้าน เพราะจะทำให้ตัดและเย็บประกอบเป็นตัเสื้อได้ยาก

สำหรับผ้าที่วางจำหน่ายตามท้องตลาดมีคุณสมบัติเฉพาะที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1. ผ้าฝ้าย มีคุณสมบัติซึมน้ำและระบายความร้อนได้ดี ทนความร้อนสูง ทนต่อการซักรีด ราคาไม่แพงและตัดเย็บง่าย เหมาะจะนำมาตัดชุดนอน ชุดลำลอง กางเกง กระโปรง ชุดเด็ก และผ้าอ้อม
2. ผ้าลินิน มีคุณสมบัติซึมน้ำได้ดีและมีความเหนียวมาก สวมใส่สบาย เหมาะที่จะนำมาตัดเย็บเป็นของใช้ในครัว แต่ไม่ควรนำมาฝึกตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะยับง่าย รีดยาก และราคาแพง
3. ผ้าไหม เนื้อนุ่ม เบา ขึ้นเงาสวยงาม นิยมนำมาตัดชุดสำหรับงานพิธี งานกลางคืน หรือโอกาสพิเศษ ไม่ควรนำมาฝึกตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะซักรีดยาก ราคาแพง
4. ผ้าขนสัตว์ มีความยืดหยุ่นดีเยี่ยม ไม่ยับ และเก็บความร้อนได้ดี แต่มีราคาแพง นิยมนำมาตัดเป็นเสื้อผ้าและเครื่องกันหนาว
5. ผ้าเส้นใยสังเคราะห์ ถ้าร้อยเปอร์เซ็นต์จะร้อน ไม่ซับเหงื่อ และสวมใส่ไม่สบาย แต่ชนิดที่ผสมเส้นใยธรรมชาติ จะไม่ยับ ซักรีดง่าย และสวมใส่สบายกว่า นอกจากนี้ยังมีความเหนียวและจับจีบได้สวยงาม ผ้าเส้นใยสังเคราะห์ มีชื่อเรียกทางการค้าต่าง ๆ กัน เช่น วิสกอสเรยอน ไลครา เคดอน แอนทรอน เดครอน ไวครอน ออร์ลอน ไวคารา เป็นต้น

	ใบงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการเรียนรู้ การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	14
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1
ผู้รับการฝึกปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้ 1. สามารถอธิบายเกี่ยวกับชนิด การใช้ และการดูแลรักษาอุปกรณ์ได้ถูกต้อง 2. ฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์อย่างถูกวิธี			

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 15
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถ 1. สามารถอธิบายเกี่ยวกับชนิด การใช้ และการดูแลรักษาอุปกรณ์ได้ถูกต้อง 2. ฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์อย่างถูกวิธี			
วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ : 1. จักรเย็บผ้า 2. กรรไกรตัดผ้า 3. สายวัด 4. ไม้บรรทัด 5. ไม้โค้ง 6. เข็มมือ 7. เข็มจักร 8. เตารีด 9. ซอล์ก 10. ลูกกลิ้ง 11. กระดาษทราย 12. ด้าย 13. กระดาษสร้างแบบ			
	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	คำอธิบาย	ข้อควรระวัง
	อธิบายเกี่ยวกับชนิด การใช้ และการดูแลรักษาอุปกรณ์ได้ถูกต้อง	1. สายวัด สายวัดที่ตีควรทำด้วยผ้าอาบนํ้ายาเคมี เพื่อป้องกันการหดหรือยืด มีโลหะหุ้มที่ปลายทั้ง 2 ข้าง มีตัวเลขบอกความยาวเป็นเซนติเมตรและนิ้ว 2. กระดาษสร้างแบบ ใช้สร้างแบบก่อนตัดผ้า มีทั้งสีขาวและสีน้ำตาล 3. กรรไกรตัดผ้า มี 2 ชนิด คือ ชนิดด้ามโค้งและด้ามตรง ซึ่งกรรไกรด้ามโค้งจะตัดได้เที่ยงตรงกว่า เพราะใบกรรไกรอยู่ขนานกับผ้าขณะตัดไม่ควรทำกรรไกรตกขณะใช้เพราะทำให้เสียคม หมั่นลับกรรไกรให้คมเสมอ และหยอดน้ำมันจักรเป็นครั้งคราวเพื่อป้องกันไม่ให้กรรไกรฝืด	-

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	16
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	งานย่อยที่ 1
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	คำอธิบาย	ข้อควรระวัง	
	4. ซอล์กเขียนผ้า ใช้ทำเครื่องหมายบนผ้ามีทั้งแบบแท่งเหมือนดินสอและแบบแผ่นรูสามเหลี่ยม 5. กระดาษทราย เป็นกระดาษสีมีหลายสี อาบด้วยเทียนไข ใช้กับลูกกลิ้งเพื่อกระดาษทราย เพื่อเย็บเกล็ดหรือตะเข็บลงบนผ้า ควรเลือกให้เหมาะสมกับสีของผ้า 6. ลูกกลิ้ง ใช้คู่กับกระดาษทราย มี 2 ชนิด คือ ชนิดลูกกลิ้งพื้นเลื่อยและชนิดปลายแหลมเหมือนเข็ม โดยทั่วไปนิยมใช้ชนิดลูกกลิ้งพื้นเลื่อยมากกว่า เพราะลูกกลิ้งติดสีได้ดีและรอยมีความถี่มากกว่า 7. เข็มเย็บผ้า ควรเลือกให้เหมาะสมกับผ้า เช่น เข็มเบอร์ 10-11 มีขนาดเล็กใช้กับผ้าเนื้อบางเบา เข็มเบอร์ 9 มีขนาดกลางใช้กับผ้าเนื้อหนาปานกลาง และเข็มเบอร์ 8 มีขนาดใหญ่ใช้กับผ้าเนื้อหนา 8. เข็มจักร ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของด้ายและความหนาของเนื้อผ้า เช่น เข็มจักรเบอร์ 9 ใช้กับผ้าแพร ผ้าชีฟอง ผ้าไหม และผ้าป่าน เข็มจักรเบอร์ 11 ใช้กับผ้าสักหลาดและผ้าฝ้ายผสมไนลอน เข็มจักรเบอร์ 13 ใช้กับผ้าลินิน ผ้าเสิร์จ และผ้าฝ้าย เข็มจักรเบอร์ 14 ใช้กับผ้าขนสัตว์ ผ้าใยสังเคราะห์ และผ้าขนสัตว์ผสมสำลี เข็มจักรเบอร์ 16 ใช้กับผ้าใบ ผ้ายีน และหนัง		

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 17
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	งานย่อยที่ 1
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	คำอธิบาย	ข้อควรระวัง	
	9. เข็มหมุด ใช้กลัดเพื่อป้องกันการเคลื่อนเวลากดรอยเย็บ ใช้ทำเครื่องหมายลงบนผ้า หรือเนาผ้าให้ติดกัน เมื่อจะตัดผ้าตามแบบ 10. ด้าย ใช้เย็บเพื่อประกอบชิ้นส่วนของผ้าให้ติดกัน ควรเลือกให้เหมาะสมกับสีผ้า ความหนาของผ้า และขนาดของเข็ม ด้ายที่นิยมใช้กับผ้าทุกชนิด คือ เบอร์ 60 11. ที่เลาะด้าย ใช้เลาะด้ายส่วนที่ไม่ต้องการทิ้ง ส่วนปลายมีลักษณะแหลมคมและมีง่าม มีปลอกสวมเพื่อความปลอดภัย 12. หมอนเข็ม เป็นอุปกรณ์ปักเข็มชนิดต่าง ๆ หลังใช้งานหรือรอการใช้ งาน หมอนเข็มที่ดีควรทำจากผ้ากำมะหยี่หรือผ้าขนสัตว์ ใสในควรบรรจุด้วยเส้นผม ขนสัตว์ หรือขี้เลื่อย เพื่อป้องกันสนิม		

	ใบทดสอบ	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 18
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	ข้อทดสอบงานย่อยที่ : 1		
		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 15 นาที	
จงเติมข้อความในช่องว่างสมบูรณ์ 1. กรรไกรตัดผ้ามีกี่ชนิด อะไรบ้าง ตอบ .... 2. เข็มจักร ควรเลือกใช้อย่างไร ตอบ				
ชื่อผู้รับการฝึก		วัน/เดือน/ปี		ผลคะแนน

	ใบเฉลย	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 19
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์	ข้อทดสอบงานย่อยที่ :1	
		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 15 นาที
จงเติมข้อความในช่องว่างสมบูรณ์ 1. กรรไกรตัดผ้ามีกี่ชนิด อะไรบ้าง ตอบ กรรไกร มี ๒ ชนิด คือ กรรไกรตัดกระดาษและกรรไกรตัดผ้า ควรเลือกกรรไกรที่มีความยาวไม่ต่ำกว่า ๘ นิ้ว จับถนัดมือ มีความคมตั้งแต่โคนถึงปลายกรรไกร กรรไกร ใช้สำหรับตัดผ้า หรือตัดกระดาษ ให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ การเลือกใช้กรรไกร ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับงาน กรรไกรตัดกระดาษ และกรรไกรตัดผ้า ต้องแยกกันใช้โดยเด็ดขาด เพราะกรรไกรตัดผ้าหากนำไปตัดกระดาษ หรือสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ผ้าจะทำให้กรรไกรทื่อ เมื่อนำไปตัดผ้าจะตัดผ้าไม่ขาด 2. เข็มจักร ควรเลือกใช้อย่างไร ตอบ เข็มจักร ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของด้ายและความหนาของเนื้อผ้า เช่น เข็มจักรเบอร์ 9 ใช้กับผ้าแพร ผ้าชีฟอง ผ้าไหม และผ้าปาน เข็มจักรเบอร์ 11 ใช้กับผ้าสักหลาดและผ้าฝ้ายผสมไนลอน เข็มจักรเบอร์ 13 ใช้กับผ้าลินิน ผ้าเสิร์จ และผ้าฝ้าย เข็มจักรเบอร์ 14 ใช้กับผ้าขนสัตว์ ผ้าใยสังเคราะห์ และผ้าขนสัตว์ผสมสำลี เข็มจักรเบอร์ 16 ใช้กับผ้าใบ ผ้ายีน และหนัง			
ชื่อผู้รับการฝึก		วัน/เดือน/ปี	ผลคะแนน

	ใบเตรียมการสอน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการเรียนรู้ : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	20
เรื่อง องค์ประกอบศิลป์		หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 4: 4 ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง			
วิธีการสอน : บรรยาย ถามตอบ			
หัวข้อสำคัญ : 1. ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น เช่นแม่สี ธรรมชาติ วรรณะของสี สีคู่ประกอบเทคนิคการใช้เส้น สี ของงานศิลป์ต่าง ๆ และฝึกภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น 2. ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น เช่น แม่สีธรรมชาติ วรรณะของสี สีคู่ประกอบเทคนิคการใช้เส้น สี ของงานศิลป์ต่าง ๆ			
อุปกรณ์ช่วยฝึก : 1. โน้ตบุ๊ก 2. โปรเจคเตอร์ 3. จอโปรเจคเตอร์			
การมอบหมายงาน : หลังจากผู้รับการฝึกได้ฟังการบรรยาย ให้ปฏิบัติตามใบงานและใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
การวัดประเมินผล : ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ให้คะแนนผลงาน และให้คะแนนใบทดสอบ			
บรรณานุกรม : -			

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	21
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 4: 4 ชั่วโมง

องค์ประกอบศิลป์ (Composition)

การนำสิ่งต่างๆ มาประยุกต์ ดัดแปลง สร้างสรรค์ จัดรวมเข้าด้วยกัน ตามสัดส่วนรูปร่าง รูปทรงตรงตามคุณสมบัติของสิ่งนั้นๆ เพื่อให้เกิดผลงานที่มีความเหมาะสมส่วนจะเกิดความงาม น่าสนใจหรือไม่ขึ้นอยู่กับขั้นตอนอยู่กับการนำเสนอภาพรวมของงาน ว่ามีการสื่อถึงเรื่องราว วัตถุประสงค์ ในงานการออกแบบของเรา โดยคำนึงถึงปัจจัยที่ใช้ในการออกแบบ ดังนี้

1. สัดส่วนของภาพ (Proportion)
2. ความสมดุลของภาพ (Balance)
3. จังหวะลีลาของภาพ (Rhythm)
4. การเน้นหรือจุดเด่นของภาพ (Emphasis)
5. เอกภาพ (Unity)
6. ความขัดแย้ง (Contrast)
7. ความกลมกลืน (Harmony)

สิ่งต่างๆ ที่เราควรนำมาใช้ประกอบเข้าด้วยกัน คือ จุด, เส้น, รูปร่าง- รูปทรง, สี, ลักษณะผิว ส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะนำมาจัดประสานสัมพันธ์กันให้เกิดคุณค่าทางความงามเราเรียกว่า องค์ประกอบศิลป์ (Composition)

รูปแบบการจัดองค์ประกอบทางศิลปะ

การจัดองค์ประกอบ เป็นหลักที่สำคัญสำหรับผู้สร้างสรรค์ และผู้ศึกษางานศิลปะ เนื่องจากผลงานศิลปะใดๆ ก็ตาม ล้วนมีจุดเด่นที่เน้นเป็นหลักใหญ่ๆ อยู่ในตัวด้วยกัน 2 ประการ คือ

- ทางด้านรูปทรง เกิดจากการนำเอา องค์ประกอบต่างๆ ของศิลปะ ได้แก่ เส้น, สี, แสงและเงารูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความงามทางศิลปะ (Art Composition)

- ทางด้านเรื่องราว หรือสาระของผลงานที่ศิลปินผู้สร้างสรรค์ต้องการที่จะแสดงออก ให้ผู้ชมได้สัมผัส รับรู้ โดยอาศัยรูปลักษณะที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบศิลป์นั่นเองหรืออาจกล่าวได้ว่า ศิลปินจะนำเสนอเนื้อหาเรื่องราว ผ่านรูปลักษณะที่เกิดจากรวมองค์ประกอบทางศิลปะเข้าด้วยกัน ถ้าองค์ประกอบที่จัดขึ้นไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องราวที่นำเสนอ งานศิลปะนั้นๆ ก็จะขาดความงามของเรื่องราวที่จะเสนอถึงเรื่องที่ต้องการให้ผู้ชมรับรู้ได้ตรงกับหัวข้อเรื่องหรือชื่อภาพนั้นไป ดังนั้น การจัดองค์ประกอบศิลป์ จึงให้ความสำคัญในการคิดประยุกต์ ดัดแปลง เพื่อสร้างสรรค์งานศิลปะให้เกิดความสวยงาม ดึงดูดผู้ชม หรือหน้าสนใจในงานนั้นๆ เพราะจะทำให้

ความสำคัญขององค์ประกอบศิลป์

องค์ประกอบศิลป์ เป็นเรื่องสำหรับผู้เรียนศิลปะทุกคนต้องเรียนรู้เป็นพื้นฐาน เพื่อที่จะนำไปใช้ได้ให้เกิดประสิทธิภาพในการออกแบบโครงสร้างหรือรูปร่างของภาพ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ในงานออกแบบต่างๆ ได้ เช่น การจัดวางสิ่งของเพื่อตกแต่งบ้าน, การจัดสำนักงาน, การจัดโต๊ะอาหาร, จัดสวน, การออกแบบปกรายงาน, ตัวอักษร, และการจัดบอร์ดกิจกรรมต่างๆ สามารถนำไปใช้กับการออกแบบอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	22
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 4 : 4 ชั่วโมง

ส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์ที่สำคัญ

ซึ่งจะเป็นส่วนที่เรานำมาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทุกรูปแบบได้ดี ให้น่าสนใจ และมีความสวยงาม ดังนี้

1. จุด (Point, Dot)

คือ ส่วนประกอบที่เล็กที่สุดเป็นส่วนเริ่มต้นไปสู่ส่วนอื่นๆ เช่น การนำจุดมาเรียงต่อกันตามตำแหน่งที่เหมาะสม และซ้ำๆ กัน จะทำให้เรามองเห็นเป็น เส้น รูปร่าง รูปทรง ลักษณะผิว และการออกแบบที่น่าตื่นตาตื่นใจ จากจุดหนึ่ง ถึงจุดหนึ่งมีเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตา แต่เห็นได้ด้วยจินตนาการ เราเรียกว่า เส้นโครงสร้าง นอกจากจุดที่เรานำมาจัดวางเพื่อการออกแบบ เราสามารถพบเห็นลักษณะการจัดวางจุดจากสิ่งเป็นธรรมชาติ ที่อยู่รอบๆ ตัวเราได้ เช่น ข้าวโพด รวงข้าว เมล็ดถั่ว ก้อนหิน เปลือกหอย ใบไม้ ลายของสัตว์นานาชนิด ได้แก่ เสือ ไก่ นก สุนัข หู ม้าลาย และแมว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ธรรมชาติได้ออกแบบไว้อย่างสวยงาม มีระเบียบ มีการซ้ำกันอย่าง มีจังหวะและมีอิทธิพลต่อความคิดของมนุษย์เราเป็นอย่างมาก เช่น การออกแบบลูกคิด ลูกบิดประตู การร้อยลูกปัด สร้อยคอ และเครื่องประดับต่างๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกิดมาจากจุดทั้งสิ้น

2. เส้น (Line)

เกิดจากจุดที่เรียงต่อกันหรือเกิดจากการลากเส้นไปยังทิศทางต่างๆ มีหลายลักษณะ เช่น ตั้งนอนเฉียง โค้ง ฯลฯ เส้น เกิดจากเคลื่อนที่ของจุด หรือถ้านำจุดมาวางเรียงต่อกันก็จะเกิดเป็นเส้นขึ้นเส้นมีมิติเดียว คือ ความยาว ไม่มีความกว้าง ทำหน้าที่เป็นขอบเขตของที่ว่าง รูปร่าง รูปทรง สี น้ำหนัก รวมทั้งเป็นแกนหลักโครงสร้างของรูปร่างรูปทรงต่างๆ

เส้นเป็นพื้นฐานที่สำคัญของงานศิลปะทุกชนิด เส้นสามารถให้ความหมาย แสดงความรู้สึกและอารมณ์ด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่างๆ ขึ้น เส้นมี 2 ลักษณะคือ เส้นตรง (Straight Line) และ เส้นโค้ง (Curve Line) เส้นทั้งสองชนิดนี้เมื่อนำมาจัดวางในลักษณะต่างๆ กันและให้ความหมาย ความรู้สึก ที่แตกต่างกันออกไปด้วย

ลักษณะของเส้น

เส้นมีจุดเด่นที่นำมาใช้ได้หลากหลายรูปแบบ ทำให้เกิดรูปร่างรูปทรงต่างๆ มากมาย เพื่อต้องการสื่อให้เกิดความรู้สึกทางด้านอารมณ์ จากการสร้างสรรค์ของงาน

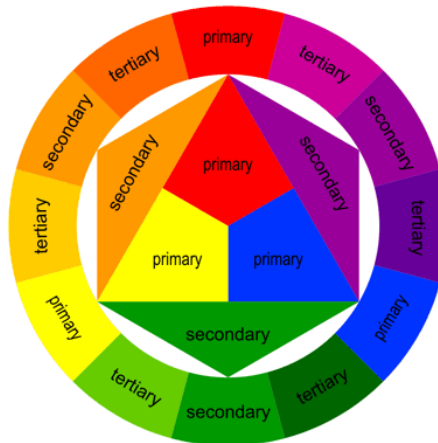
1. เส้นตั้ง หรือ เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง หนักแน่นเป็น สัญลักษณ์ของความซื่อตรง
2. เส้นนอน ให้ความรู้สึกทางความกว้าง สงบ ราบเรียบ นิ่ง ผ่อนคลาย
3. เส้นเฉียง หรือ เส้นทะแยงมุม ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว รวดเร็ว ไม่มั่นคง
4. เส้นหยัก หรือ เส้นซิกแซก แบบฟันปลา ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหว อย่างเป็นจังหวะ มีระเบียบ ไม่ราบเรียบ น่ากลัว อันตราย ขัดแย้ง ความรุนแรง
5. เส้นโค้ง แบบคลื่น ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง สุภาพอ่อน โยน นุ่มนวล
6. เส้นโค้งแบบกันหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวน ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	23
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 4 : 4 ชั่วโมง
7. เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทางที่ รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง 8. เส้นประ ให้ความรู้สึกที่ไม่ต่อเนื่อง ขาด หาย ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเครียด ความสำคัญของเส้น - ใช้ในการแบ่งที่ว่างออกเป็นส่วนๆ - กำหนดขอบเขตของที่ว่าง หมายถึง ทำให้เกิดเป็นรูปร่าง (Shape) ขึ้นมา - กำหนดเส้นรอบนอกของรูปทรง ทำให้มองเห็นรูปทรง (Form) ชัดขึ้น - ทำหน้าที่เป็นน้ำหนักอ่อนแก่ ของแสดงและเงา หมายถึง การแรเงาด้วยเส้น - ให้ความรู้สึกด้วยการเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูป และโครงสร้างของภาพ 3. รูปร่างและรูปทรง (Shape and Form) รูปร่าง คือ พื้นที่ๆ ล้อมรอบด้วยเส้นที่แสดงความกว้าง และความยาว รูปร่างจึงมีสองมิติรูปทรง คือ ภาพสามมิติที่ต่อเนื่องจากรูปร่าง โดยมีความหนา หรือความลึก ทำให้ภาพที่เห็นมี ความชัดเจน และสมบูรณ์ รูปร่างและรูปทรงแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ คือ รูปเรขาคณิต (Geometric Form) มีรูปร่างรูปทรงที่แน่นอน มาตรฐาน สามารถวัดหรือคำนวณได้ กฎเกณฑ์ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี ห้าเหลี่ยม หกเหลี่ยม พีระมิด เป็นต้น รูปเรขาคณิตเป็นโครงสร้างพื้นฐานของรูปทรงต่างๆ ดังนั้น การสร้างสรรครูปอื่นๆ ควรศึกษารูปเรขาคณิตให้เข้าใจถ่องแท้เสียก่อน รูปทรงธรรมชาติ (Nature Form) เป็นการเลียนแบบธรรมชาติ นำรูปทรงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ รอบตัวเรา เช่น ดอกไม้, ใบไม้, สัตว์ต่างๆ , สัตว์น้ำ, แมลง, มนุษย์ เป็นต้น มาใช้เป็นแม่แบบในการออกแบบและสร้างสรรค์ โดยยังคงให้ความรู้สึกและรูปทรงที่เป็นธรรมชาติอยู่ส่วนผลงานบางชิ้น ที่ล้อเลียนธรรมชาติ โดยใช้รูปทรงเช่น ตุ๊กตาหมี, การ์ตูน, อวัยวะของร่างกายเรา เป็นต้น ยังคงเป็นรูปทรงตามธรรมชาติ ให้เห็นอยู่ บางครั้ง ได้มีการนำวัสดุที่มีอยู่ ตามธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย, กิ่งไม้, ขนนก ฯลฯ นำมาออกแบบ ดัดแปลง สร้างสรรค์ ผลงาน รูปทรงก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก รูปทรงอิสระ (Free Form) เป็นรูปแบบโครงสร้างที่ไม่แน่นอน ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว เลื่อนไหล ให้ความอิสระ และได้อารมณ์ ความเคลื่อนไหวเป็นอย่างดี รูปอิสระอาจเกิดจากรูปเรขาคณิตหรือรูปธรรมชาติ ที่ถูกกระทำจนมีรูปลักษณะเปลี่ยนไปจากเดิมจนไม่เหลือสภาพเดิม คุณลักษณะของสี คุณลักษณะของสี เป็นการใช้สีในลักษณะต่าง ๆ เพื่อเกิดความสวยงามและความรู้สึกต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้สร้าง คุณลักษณะของสีที่ใช้โดยทั่วไป มีดังนี้ คือ สีเอกรงค์ (Monochrome) เป็นการใช้สีเพียงสีเดียว แต่มีหลาย ๆ น้ำหนัก ซึ่งไล่เรียงจากน้ำหนักอ่อนไปแก่ เป็นการใช้สีแบบดั้งเดิม ภาพจิตรกรรมไทย แบบดั้งเดิมจะเป็นลักษณะนี้ ต่อมาเมื่อมีการใช้สีอื่น ๆ เข้ามาประกอบมากขึ้น ทำให้มีหลายสี ซึ่งเรียกว่า “พหุรงค์” ภาพแบบสีเอกรงค์ มักดูเรียบ ๆ ไม่ค่อยน่าสนใจ			

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า	
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	24	
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์		
		งานย่อยที่ 1	เวลา 4 : 4 ชั่วโมง	
วรรณะของสี (Tone) สีมียู่ 2 วรรณะ คือ วรรณะสีร้อน และ สีเย็นสีร้อนคือสีที่ดูแล้วให้ความรู้สึกร้อน สีเย็นคือสีที่ดูแล้วรู้สึกเย็น ซึ่งอยู่ในวงจรสี สีม่วงกับสีเหลืองเป็นได้ทั้งสีร้อนและสีเย็น แล้วแต่ว่าจะอยู่กับกลุ่มสีใด การใช้สีในวรรณะเดียวกันจะทำให้เกิดรู้สึกกลมกลืนกัน การใช้สีต่างวรรณะจะทำให้เกิดความแตกต่าง ชัดแย้ง การเลือกใช้สีในวรรณะใด ๆ ขึ้นอยู่กับความต้องการ และจุดมุ่งหมายของงาน ค่าน้ำหนักของสี (Value of colour) เป็นการใช้สีโดยให้มีความหนักในระดัต่าง ๆ กัน และมีสีหลาย ๆ สี ซึ่งถ้าเป็นสีเดียว ก็จะมีลักษณะเป็นสีเอกรงค์ การใช้ค่าน้ำหนักของสี จะทำให้เกิดความกลมกลืน เกิดระยะใกล้ไกล ตื้นลึก ถ้ามีค่าน้ำหนักหลาย ๆ ระดับ สีก็จะกลมกลืนกันมากขึ้นแต่ถ้ามีเพียง 1 – 2 ระดับที่ห่างกัน จะทำให้เกิดความแตกต่าง ความเข้มของสี (Intensity) เกิดจาก สีแท้ คือสีที่เกิดจากการผสมกันในวงจรสี เป็นสีหลักที่ผสมขึ้นตามกฎเกณฑ์และไม่ถูกผสมด้วยสีกลางหรือสีอื่น ๆ จะมีค่าความเข้มสูงสุด หรือแรงจัดที่สุด เป็นค่าความแท้ของสีที่ไม่ถูกเจือปน เมื่อสีเหล่านี้ อยู่ท่ามกลางสีอื่น ๆ ที่ถูกผสมให้เข้มขึ้น หรืออ่อนลง ให้มืด หม่น หรือเปลี่ยนค่าไปแล้ว สีแท้จะแสดงความแรงของสีปรากฏออกมาให้เห็น อย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้เกิดจุดสนใจขึ้นในผลงาน ลักษณะเช่นนี้ เหมือนกับ ดอกเฟื่องฟ้าสีชมพูสด ๆ หรือบานเย็น ที่อยู่ท่ามกลางใบเฟื่องฟ้าที่เขียวจัด ๆ หรือ พลุที่ถูกจุดส่องสว่างในยามเทศกาล ตัดกับสีมืด ๆ ทึบ ๆ ทึม ๆ ของท้องฟ้ายามค่ำคืน เป็นต้น สีส่วนรวม (Tonality) เป็นลักษณะที่มีสีใดสีหนึ่ง หรือกลุ่มสีชุดหนึ่งที่ใกล้เคียงกัน มีอิทธิพลครอบคลุม สีอื่น ๆ ที่อยู่ใสภาพ เช่น ในทุ่งดอกทานตะวันที่กำลังออกดอกชูช่อบานสะพรั่ง สีส่วนรวมก็คือ สีของดอกทานตะวัน หรือบรรยากาศการแข่งขันฟุตบอลในสนาม ถึงแม้ผู้เล่นทั้งสองทีมจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้า หลากสีต่างกันก็ตาม แต่ สีเขียวของสนามก็จะมีอิทธิพลครอบคลุม สีต่าง ๆ ทั้งหมด สีใดก็ตามที่มีลักษณะเช่นนี้ เป็นสีส่วนรวมของภาพ แม่สีและวงจรสี แม่สี (Primary Colour) แม่สี คือ สีที่นำมาผสมกันแล้วทำให้เกิดสีใหม่ ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากสีเดิม แม่สี มีอยู่ 2 ชนิด คือ 1. แม่สีของแสง เกิดจากการหักเหของแสงผ่านแท่งแก้วปริซึม มี 3 สี คือ สีแดงสีเหลือง และสีน้ำเงิน อยู่ในรูปของแสงรังสี ซึ่งเป็นพลังงานชนิดเดียวที่มีสี คุณสมบัติของแสงสามารถนำมาใช้ ในการถ่ายภาพ ภาพโทรทัศน์ การจัดแสงสีในการแสดงต่าง ๆ เป็นต้น (ดูเรื่อง แสงสี) 2. แม่สีวัตถุ เป็นสีที่ได้มาจากธรรมชาติ และจากการสังเคราะห์โดยกระบวนการทางเคมี มี 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน แม่สีวัตถุเป็นแม่สีที่นำมาใช้ งานกันอย่างกว้างขวาง ในวงการศิลปะ วงการอุตสาหกรรม ฯลฯ แม่สีวัตถุ เมื่อนำมาผสมกันตามหลักเกณฑ์ จะทำให้เกิด วงจรสี ซึ่งเป็นวงสีธรรมชาติ เกิดจากการผสมกันของแม่สีวัตถุ เป็นสีหลักที่ใช้งานกันทั่วไป ในวงจรสี จะแสดงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้				

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 25
		หน่วยการเรียนรู้ : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 4 : 4 ชั่วโมง

วงจรรสี จะแสดงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

วงจรรสี (Colour Circle)

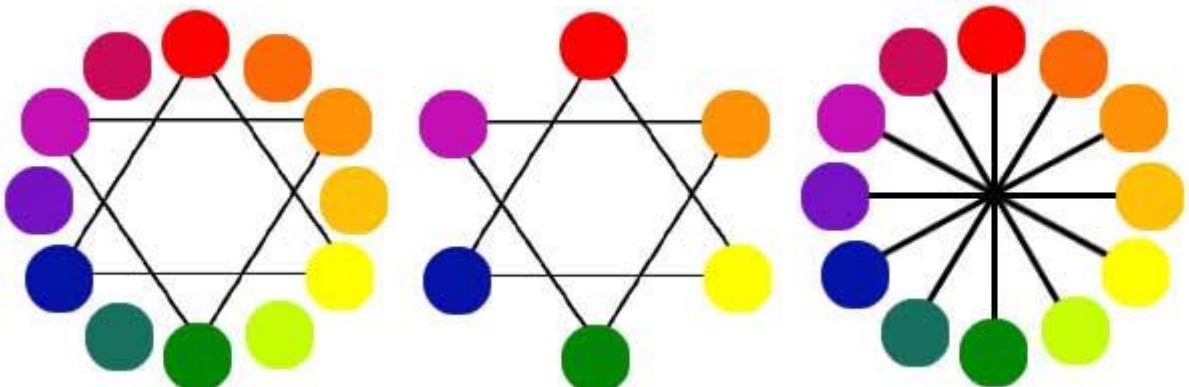
สีขั้นที่ 1 คือ แม่สี ได้แก่ สีแดง สีเหลือง สีนํ้าเงิน

สีขั้นที่ 2 คือ สีที่เกิดจากสีขั้นที่ 1 หรือแม่สีผสมกันในอัตราส่วนที่เท่ากัน จะทำให้เกิดสีใหม่ 3 สี ได้แก่

- สีแดง ผสมกับสีเหลือง ได้สี ส้ม
- สีแดง ผสมกับสีน้ำเงิน ได้สีม่วง
- สีเหลือง ผสมกับสีน้ำเงิน ได้สีเขียว

สีขั้นที่ 3 คือ สีที่เกิดจากสีขั้นที่ 1 ผสมกับสีขั้นที่ 2 ในอัตราส่วนที่เท่ากัน จะได้สีอื่น ๆ อีก 6 สี คือ

- สีแดง ผสมกับสีส้ม ได้สี ส้มแดง
- สีแดง ผสมกับสีม่วง ได้สีม่วงแดง
- สีเหลือง ผสมกับสีเขียว ได้สีเขียวเหลือง
- สีนํ้าเงิน ผสมกับสีเขียว ได้สีเขียวน้ำเงิน
- สีนํ้าเงิน ผสมกับสีม่วง ได้สีม่วงน้ำเงิน
- สีเหลือง ผสมกับสีส้ม ได้สีส้มเหลือง

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	26
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 4 : 4 ชั่วโมง

ชนิดของสี

สีน้ำ WATER COLOUR

สีน้ำ เป็น สีที่ใช้กันมาตั้งแต่โบราณ ทั้งในแถบยุโรป และเอเชีย โดยเฉพาะจีน และญี่ปุ่น ซึ่งมีความสามารถในการระบายสีน้ำ แต่ในอดีตการระบายสีน้ำมักใช้เพียงสีเดียว คือ สีดำผู้ที่จะระบายได้อย่างสวยงามจะต้องมีทักษะการใช้พู่กันที่สูงมาก การระบายสีน้ำจะใช้สีน้ำ เป็นส่วนผสม และทำละลายให้เจือจาง ในการใช้สีน้ำ ไม่นิยมใช้สีขาวผสมเพื่อให้มีน้ำหนัก อ่อนลง และไม่นิยมใช้สีดำผสมให้มึนน้ำหนักเข้มขึ้น เพราะจะทำให้เกิดน้ำหนักมืดเกินไป แต่จะใช้สีกลางหรือสีตรงข้ามผสมแทน ลักษณะของภาพวาดสีน้ำ จะมีลักษณะใส บาง และ สะอาด การระบายสีน้ำต้องใช้ความชำนาญสูงเพราะผิดพลาดแล้วจะแก้ไขยากจะระบายซ้ำ ๆ ทับกันมาก ๆ ไม่ได้จะทำให้ภาพออกมามีสีขุ่น ๆ ไม่น่าดู หรือที่เรียกว่า สีเน่า สีน้ำที่มีจำหน่าย ในปัจจุบัน จะบรรจุในหลอด เป็นเนื้อสีฝุ่นที่ผสมกับกาวอะราบิก ซึ่งเป็นกาวที่สามารถละลาย น้ำได้ มีทั้งลักษณะที่โปร่งแสง (Transparent) และกึ่งทึบแสง (Semi-Opaque) ซึ่งจะมีระบุ ไว้ข้างหลอด สีน้ำนิยมระบายบนกระดาษที่มีผิวขรุขระ

สีโปสเตอร์ POSTER COLOUR

เป็นสีชนิดสีฝุ่น (Tempera) ที่ผสมกาวน้ำบรรจุเสร็จเป็นขวด การใช้งานเหมือน กับสีน้ำ คือใช้น้ำเป็นตัวผสมให้เจือจาง สีโปสเตอร์เป็นสีทึบแสง มีเนื้อสีขุ่น สามารถระบายให้มีเนื้อเรียบได้ และผสมสีขาวให้มึนน้ำหนักอ่อนลงได้เหมือนกับสีน้ำมัน หรือสีอะคริลิก สามารถ ระบายสีทับกันได้ มักใช้ในการวาดภาพ

สีชอล์ค PASTEL COLOUR

สีชอล์ค เป็นสีฝุ่นผงละเอียดบริสุทธิ์นำมาอัดเป็นแท่ง ใช้ในการวาดภาพ มากกว่า 250 ปีแล้ว ปัจจุบันมีการผสมสีฝุ่นหรือกาวยางไม้เข้าไปด้วยแล้วอัดเป็นแท่งในลักษณะของดินสอสี แต่มีเนื้อ ละเอียดกว่า แท่งใหญ่กว่า และมีราคาแพงกว่ามาก มักใช้ในการวาดภาพเหมือน

สีฝุ่น TEMPERA COLOUR

สีฝุ่น เป็นสีเริ่มแรกของมนุษย์ ได้มาจากธรรมชาติ ดิน หิน แร่ธาตุ พืช สัตว์ นำมาทำให้ละเอียดเป็นผง ผสมกาวและน้ำ กาวทำมาจากหนังสัตว์ กระดูกสัตว์ สำหรับช่างจิตรกรรมไทยใช้ ยางมะขวิด หรือกาวกระถิน ซึ่งเป็นตัวช่วยให้สีเกาะติดพื้นผิวหน้าวัตถุไม่หลุดได้โดยง่าย ในยุโรปนิยมเขียนสีฝุ่น โดยผสมกับกาวยางกาวน้ำ หรือไข่ขาว สีฝุ่นเป็นสีที่มีลักษณะทึบแสง มีเนื้อสีค่อนข้างหนา เขียนสีทับ กันได้ สีฝุ่นมักใช้ในการเขียนภาพทั่วไป โดยเฉพาะภาพฝาผนัง ในสมัยหนึ่งนิยมเขียนภาพฝาผนัง ที่เรียกว่า สีปูนเปียก (Fresco) โดยใช้สีฝุ่นเขียนในขณะที่ปูนที่ฉาบผนังยังไม่แห้งดี เนื้อสีจะซึมเข้าไป ในเนื้อปูนทำให้ภาพไม่หลุดลอกง่าย สีฝุ่นในปัจจุบัน มีลักษณะเป็นผง เมื่อใช้งานนำมาผสมกับน้ำโดย ไม่ต้องผสมกาว เนื่องจากในกระบวนการผลิตได้ทำการผสมมาแล้ว การใช้งานเหมือนกับสีโปสเตอร์

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	27
เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์		
	งานย่อยที่ 1	เวลา 4 : 4 ชั่วโมง	

ดินสอสี CRAYON COLOUR

ดินสอสี เป็นสีผงละเอียด ผสมกับขี้ผึ้งหรือไขสัตว์ นำมาอัดให้เป็นแท่งอยู่ในลักษณะของดินสอ เพื่อให้เหมาะสำหรับเด็ก ๆ ใช้งาน มีลักษณะคล้ายกับสีชอล์ค แต่เป็นสีที่มีราคาถูก เนื่องจากมีส่วนผสม อื่น ๆ ปะปนอยู่มาก มีเนื้อสีน้อยกว่า ปัจจุบันมีการพัฒนาให้สามารถละลายน้ำ หรือน้ำมันได้ โดยเมื่อใช้ ดินสอสีระบาย สีแล้วนำฟูกันจุ่มน้ำมาระบายต่อ ทำให้มีลักษณะคล้ายกับภาพสีน้ำ (Aquarelle) บางชนิด สามารถละลายได้ใน น้ำมัน ซึ่งทำให้กันน้ำได้

สีเทียน OIL PASTEL COLOUR

สีเทียนหรือสีเทียนน้ำมัน เป็นสีฝุ่นผงละเอียด ผสมกับไขมันสัตว์หรือขี้ผึ้ง แล้วนำมาอัดเป็นแท่ง มีลักษณะทึบแสง สามารถเขียนทับกันได้ การใช้สีอ่อนทับสีเข้มจะมองเห็นพื้นสีเดิมอยู่บ้าง การผสมสี อื่น ๆ ใช้การเขียนทับกัน สีเทียนน้ำมันมักไม่เกาะติดพื้น สามารถขูดสีออกได้ และกันน้ำ ถ้าต้องการให้ สีติดแน่นทนนาน จะมีสารพ่นเคลือบผิวหน้าสี สีเทียนหรือสีเทียนน้ำมัน มักใช้เป็นสีฝึกหัดสำหรับเด็ก เนื่องจากใช้งาน ไม่ยุ่งยาก ไม่เลอะเทอะเปรอะเปื้อน และมีราคาถูก

สีอะครีลิก ACRYLIC COLOUR

สีอะครีลิก เป็นสีที่มีส่วนผสมของสารพลาสติกโพลีเมอร์ (Polymer) จำพวก อะครีลิก (Acrylic) หรือ ไวนิล (Vinyl) เป็นสีที่มีการผลิตขึ้นมาใหม่ล่าสุด ว่าจะใช้น้ำมันผสมกับน้ำ ใช้งานได้เหมือนกับสีน้ำ และสีน้ำมัน มีทั้งแบบโปร่งแสง และทึบแสง แต่จะแห้งเร็วกว่าสีน้ำมัน 1 – 6 ชั่วโมง เมื่อแห้งแล้วจะมี คุณสมบัติกันน้ำได้และเป็นสีที่ติดแน่นทนนาน คงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ สามารถเก็บไว้ได้นาน ๆ ยึดเกาะติดผิวหน้าวัตถุได้ดี เมื่อระบายสีแล้วอาจใช้น้ำยาวานิช (Vanish) เคลือบผิวหน้าเพื่อป้องกัน การขูดขีด เพื่อให้คงทนมากยิ่งขึ้น สีอะครีลิกที่ใสวาดภาพบรรจุในหลอด มีราคาค่อนข้างแพง

สีน้ำมัน OIL COLOUR

สีน้ำมัน ผลิตจากการผสมของสีฝุ่นกับน้ำมัน ซึ่งเป็นน้ำมันจากพืช เช่น น้ำมันลินสีด (Linseed) ซึ่งกลั่นมาจากต้นแฟลกซ์ หรือน้ำมันจากเมล็ดป๊อบบี้ สีน้ำมันเป็นสีทึบแสง เวลาระบายมักใช้สีขาว ผสมให้ได้ น้ำหนักอ่อนแก่ งานวาดภาพสีน้ำมัน มักเขียนลงบนผ้าใบ (Canvas) มีความคงทนมากและ กันน้ำ ศิลปินรู้จักใช้ สีน้ำมันวาดภาพมาหลายร้อยปีแล้ว การวาดภาพสีน้ำมัน อาจใช้เวลาเป็นเดือนหรือ เป็นปีก็ได้ เนื่องจากสีน้ำมัน แห้งช้ามาก ทำให้ไม่ต้องรีบร้อน สามารถวาดภาพสีน้ำมันที่มีขนาดใหญ่ ๆ และสามารถแก้ไขงาน ด้วยการเขียนทับงานเดิม สีน้ำมันสำหรับเขียนภาพจะบรรจุในหลอด ซึ่งมีราคา สูงต่ำขึ้นอยู่กับคุณภาพ การใช้งานจะผสม ด้วยน้ำมันลินสีด ซึ่งจะทำให้เหนียวและเป็นมัน แต่ถ้าใช้ น้ำมันสน จะทำให้แห้งเร็วขึ้นและสีด้าน ฟูกันที่ใช้ ระบายสีน้ำมันเป็นฟูกันแบนที่มีขนแข็งๆ สีน้ำมัน เป็นสีที่ศิลปินส่วนใหญ่นิยมใช้วาดภาพ มาตั้งแต่สมัยเรอเนซองส์ยุคปลาย

	ใบงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 28
		หน่วยการเรียนรู้ การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์		
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1	

ผู้รับการฝึกปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สี การใช้เส้นในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น
2. ฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น

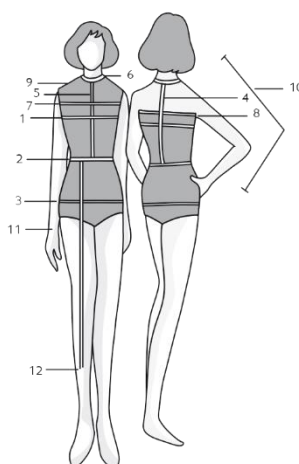
	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 29
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง องค์ประกอบศิลป์	หัวข้อวิชา : องค์ประกอบศิลป์	งานย่อยที่ 1
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับใช้แม่สีธรรมชาติ วรรณะของสี สีคู่ประกอบเทคนิคการใช้เส้น สี ของงานศิลป์ต่าง ๆ และสามารถจัดองค์ประกอบศิลป์ในการจัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้			
วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ : 1. ดินสอ 2. ไม้บรรทัด 3. แม่สี 4. กระดาษ			
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	คำอธิบาย	ข้อควรระวัง	
1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สี การใช้เส้นในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น 2. ฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการจัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สี การใช้เส้นในการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น 2. ศึกษารายละเอียดการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการจัดเย็บเสื้อผ้า	-	

	ใบเฉลย		หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น							หน้า																							
			หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น							32																							
เรื่อง องค์ประกอบศิลป์		ข้อทดสอบงานย่อยที่ : 1																															
		ข้อทดสอบที่ : 1						เวลา 15 นาที																									
<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>ข้อที่</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>7</td> <td>8</td> <td>9</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>เฉลย</td> <td>ง</td> <td>ง</td> <td>ก</td> <td>ค</td> <td>ง</td> <td>ค</td> <td>ก</td> <td>ง</td> <td>ค</td> <td>ข</td> </tr> </table>												ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	เฉลย	ง	ง	ก	ค	ง	ค	ก	ง	ค	ข
ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10																							
เฉลย	ง	ง	ก	ค	ง	ค	ก	ง	ค	ข																							
ชื่อผู้รับการฝึก					วัน/เดือน/ปี				ผลคะแนน																								

	ใบเตรียมการสอน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 33																				
		หน่วยการเรียนรู้ : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น																						
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		งานย่อยที่ 1	เวลา 1: 8 ชั่วโมง																			
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการออกแบบเสื้อผ้าในการตัดเย็บได้อย่างถูกต้อง																								
วิธีการสอน : บรรยาย ถามตอบ สาธิตและปฏิบัติ																								
หัวข้อสำคัญ : ศึกษาเรียนรู้ทฤษฎีเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการออกแบบเสื้อผ้าเบื้องต้น หลักของการออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบุคลิก รูปร่าง รวมถึงการใช้งานของผู้สวมใส่ และฝึกภาคปฏิบัติขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นอย่างถูกวิธี																								
อุปกรณ์ช่วยฝึก : <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. สายวัดตัว</td> <td style="width: 50%;">11. ดินสอ</td> </tr> <tr> <td>2. ผ้า</td> <td>12. ยางลบ</td> </tr> <tr> <td>3. กระดาษสร้างแบบ</td> <td>13. เข็มมือ</td> </tr> <tr> <td>4. ไม้บรรทัด</td> <td>14. เข็มจักร</td> </tr> <tr> <td>5. ไม้ฉาก</td> <td>15. กระดาษกรอรอย</td> </tr> <tr> <td>6. ไม้โค้งสะโพก</td> <td>16. ซอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า</td> </tr> <tr> <td>7. กรรไกรตัดผ้า</td> <td>17. เข็มหมุด</td> </tr> <tr> <td>8. กรรไกรตัดเศษด้าย</td> <td>18. ด้ายเย็บผ้า</td> </tr> <tr> <td>9. ที่เลาะผ้า</td> <td></td> </tr> <tr> <td>10. ลูกกลิ้ง</td> <td></td> </tr> </table>					1. สายวัดตัว	11. ดินสอ	2. ผ้า	12. ยางลบ	3. กระดาษสร้างแบบ	13. เข็มมือ	4. ไม้บรรทัด	14. เข็มจักร	5. ไม้ฉาก	15. กระดาษกรอรอย	6. ไม้โค้งสะโพก	16. ซอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า	7. กรรไกรตัดผ้า	17. เข็มหมุด	8. กรรไกรตัดเศษด้าย	18. ด้ายเย็บผ้า	9. ที่เลาะผ้า		10. ลูกกลิ้ง	
1. สายวัดตัว	11. ดินสอ																							
2. ผ้า	12. ยางลบ																							
3. กระดาษสร้างแบบ	13. เข็มมือ																							
4. ไม้บรรทัด	14. เข็มจักร																							
5. ไม้ฉาก	15. กระดาษกรอรอย																							
6. ไม้โค้งสะโพก	16. ซอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า																							
7. กรรไกรตัดผ้า	17. เข็มหมุด																							
8. กรรไกรตัดเศษด้าย	18. ด้ายเย็บผ้า																							
9. ที่เลาะผ้า																								
10. ลูกกลิ้ง																								
การมอบหมายงาน : หลังจากผู้รับการฝึกได้ฟังการบรรยาย ให้ปฏิบัติตามใบงานและใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน																								
การวัดประเมินผล : ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ให้คะแนนผลงาน และให้คะแนนใบทดสอบ																								
บรรณานุกรม : -																								

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	34
เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	งานย่อยที่ 1	เวลา 1 : 8 ชั่วโมง	

ขั้นตอนการตัดเย็บเสื้อผ้า

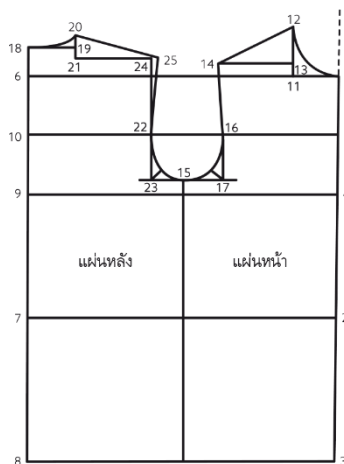

การวัดตัว

1. การวัดตัว ใช้เชือกผูกเอวเพื่อให้รู้ตำแหน่งของเอว ยืนตัวตรง จากนั้นผู้วัดจะวัดตามขั้นตอนต่อไปนี้
 - 1) วัดรอบอก วัดให้ผ่านช่วงที่นูนที่สุดของอก โดยใช้สายวัดด้านหน้าและด้านหลังเป็นแนวเดียวกัน
 - 2) วัดรอบเอว วงสายไปรอบเอวแล้ววัดส่วนที่คอดที่สุดตรงเอวให้พอดี
 - 3) วัดรอบสะโพกกลาง ทาบสายวัดตรงส่วนที่นูนสุดของสะโพก ขณะวัดให้ใช้นิ้วสอดเข้าไปในสายวัด 2 นิ้ว จากนั้นลองเลื่อนสายวัดขึ้น-ลงพอให้สายวัดผ่านสะโพกได้สะดวก
 - 4) วัดความยาวด้านหลัง ทาบสายวัดจากปุ่มกลางกระดูกคอด้านหลังให้แนบกับลำตัวด้านหน้าลงมาถึงเอว
 - 5) วัดความยาวด้านหน้า ทาบสายวัดตรงรอยปุ่มตรงกลางคอด้านหน้าให้แนบกับลำตัวด้านหลังลงมาถึงเอว
 - 6) วัดรอบคอ วางสายวัดให้ชิดกับฐานคอตรงแนวต่อกับช่วงไหล่ แล้วใช้นิ้วสอดไปในสายวัด 1 นิ้ว วัดให้พอหมุนได้
 - 7) วัดความกว้างของบ่าหน้า วัดจากช่วงรักแร้ด้านหน้าด้านหนึ่งไปยังอีกด้านหนึ่ง
 - 8) วัดความกว้างของบ่าหลัง วัดจากช่วงรักแร้ด้านหลังด้านหนึ่งไปยังอีกด้านหนึ่ง
 - 9) วัดความยาวไหล่ วัดจากข้างคอที่แนวตะเข็บไหล่มาที่ปุ่มปลายไหล่
 - 10) วัดความแขน ให้ผู้ถูกวัดยื่นเท้าเอว แล้วใช้สายวัดทาบหัวไหล่ผ่านข้อศอกไปจนถึงข้อมือ
 - 11) วัดรอบข้อมือ วงสายวัดรอบตรงปุ่มข้อมือ แล้วลองเลื่อนขึ้น-ลงให้ผ่านมือได้สะดวก
 - 12) วัดความยาวกระโปรงหรือกางเกง วางสายวัดทาบจากขอบเอวยาวลงมาทางด้านหน้าขาหรือด้านข้างลำตัว
- การวัดตามขั้นตอนนี้เป็นแบบพื้นฐานทั่วไป ถ้าต้องการเสื้อผ้าที่มีรายละเอียดมากขึ้น เช่น เสื้อแขนยาว อาจจะต้องวัดรอบรักแร้เพิ่มเติม เพื่อจะได้เผื่อหลวมให้สามารถเคลื่อนไหวในอิริยาบถต่าง ๆ ได้โดยสะดวก

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า																				
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	35																				
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น																					
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 : 8 ชั่วโมง																				
2. การเตรียมผ้าก่อนตัด บางครั้งผ้าที่ซื้อมาอาจถูกตัดหรือชายผ้าฉีก ทำให้เส้นด้ายของเนื้อผ้าเสียรูปทรง แก้ไขได้โดยดึงมุมทุกมุมของผ้าให้เป็นมุมฉาก และถ้าต้องการหดผ้าสำหรับผ้าที่ซักเปียกได้ ให้ทาบผ้าตามยาวแล้วพับผ้าวางลงในภาชนะที่มีน้ำ แช่ทิ้งไว้ประมาณครึ่งชั่วโมงหรือจนกระทั่งน้ำซึมทั่วผืนผ้า แล้วยกออกทั้งที่ยังพับอยู่ จากนั้นใช้ผ้ามือกดน้ำออกโดยไม่ต้องบิด แล้วนำไปวางบนพื้นราบ ผึ่งแดดให้แห้ง 3. การสร้างแบบตัด จะต้องสร้างแบบตัดมาตรฐาน โดยใช้อุปกรณ์ได้แก่ กระดาษสร้างแบบ ดินสอดำ ยางลบ ไม้บรรทัด กรรไกร ดินสอสีน้ำเงินหรือแดง แบบตัดมาตรฐาน ได้แก่ แผ่นหน้า แผ่นหลัง และแขนเสื้อ โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) การสร้างแบบตัดแผ่นหน้า วัดขนาดริมกระดาษสร้างแบบด้านบนลงมา 10 เซนติเมตร เป็นจุดเริ่มต้น โดยให้เส้นขนานที่ขวามือด้านริมกระดาษเป็นจุดที่ 1 หาความกว้างและลึกของตัวเสื้อ เช่น <table border="1"> <thead> <tr> <th>ส่วนที่กำหนด</th> <th>รอบคอ=33</th> <th>รอบคอ=34</th> <th>รอบคอ=35</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>คอหน้ากว้าง 6</td> <td>6</td> <td>6.25</td> <td></td> </tr> <tr> <td>คอหน้าสูง 6.5</td> <td>6.5</td> <td>6.75</td> <td></td> </tr> <tr> <td>คอหลังกว้าง 6.5</td> <td>6.5</td> <td>6.75</td> <td></td> </tr> <tr> <td>คอหลังสูง 1.5</td> <td>1.5</td> <td>1.75</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> เอวรอบคอ ÷ 6 ถ้าหาคอหน้ากว้าง ให้เอวรอบคอ ÷ 6 + 0.5 = ? ถ้าหาคอหน้าสูง ให้เอวรอบคอ ÷ 6 + 1 = ? ถ้าหาคอหลังกว้าง ให้เอวรอบคอ ÷ 6 + 1 = ? ถ้าหาคอหลังสูง ให้เพิ่ม 1.5 ตามสัดส่วนของแต่ละคน				ส่วนที่กำหนด	รอบคอ=33	รอบคอ=34	รอบคอ=35	คอหน้ากว้าง 6	6	6.25		คอหน้าสูง 6.5	6.5	6.75		คอหลังกว้าง 6.5	6.5	6.75		คอหลังสูง 1.5	1.5	1.75	
ส่วนที่กำหนด	รอบคอ=33	รอบคอ=34	รอบคอ=35																				
คอหน้ากว้าง 6	6	6.25																					
คอหน้าสูง 6.5	6.5	6.75																					
คอหลังกว้าง 6.5	6.5	6.75																					
คอหลังสูง 1.5	1.5	1.75																					

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	36
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 : 8 ชั่วโมง

การสร้างแบบตัดแผ่นหน้า

หมายเลขบอกตำแหน่งการสร้างแบบแผ่นหน้า

1-2 เท่ากับความยาวด้านหน้า

2-3 วัดต่ำลงมา 20 เซนติเมตร

1-4 เป็นจุดแบ่งครึ่งของจุด 1-2

1-5 เป็นจุดแบ่งครึ่งของจุด 1-4

1-6 เท่ากับ ของรอบอก + 4 เซนติเมตร

6-7 เท่ากับความยาวด้านหน้า หรือเท่ากับ 1-2

7-8 วัดต่ำลงมา 20 เซนติเมตร ลากเส้นจากจุด 3-8

แนวเส้นสะโพกกลาง

6-9 เป็นจุดแบ่งครึ่งของจุด 6-7 ลากเส้น 4-9 เป็นแนวเส้นนอก

6-10 เป็นจุดแบ่งครึ่งของจุด 6-9 ลากเส้น 5-10 เป็นแนวเส้นบ่า

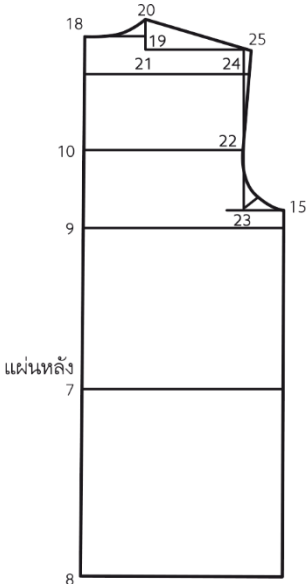
1-11 วัดเข้าไป = คอหน้ากว้าง (รอบคอ ÷ 6 = ? + 0.5)

11-12 ลากเส้นตั้งฉากขึ้นไปจากจุด 11 = คอหน้าสูง (รอบคอ ÷ 6 = ? + 1) โค้งคอจากจุด 1-12

12-13 วัดต่ำลงมา 5 เซนติเมตร ลากเส้นตั้งฉากไปทางซ้าย แล้วลากฐานจากจุด 12-14 ให้ติดกัน ที่เส้นฉากที่ลากออกมาจากเส้นคอให้มีความยาว = ตะเข็บไหล่

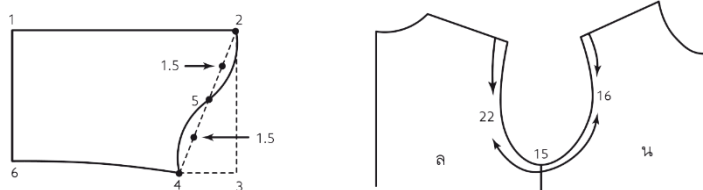
9-4 แบ่งครึ่งเป็นจุด 15 จุด จากจุด 15 ลากเส้นตรงลงมาถึงชายเสื้อ และลากเส้นให้สูงขึ้นไปจา เส้นนอก = 2 เซนติเมตร จากจุดนี้ลากเส้นตั้งฉากออกไปทั้งสองข้าง

5-16 = ของบ่าหน้า ลากเส้นตั้งฉากลงมาเป็นจุด 17 จากจุด 17 ลากเส้นเฉียงออกไป = 2 เซนติเมตร โค้งวงแขนจาก 14 ผ่าน 16 ถึง 15

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 37
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 : 8 ชั่วโมง	
2) การสร้างแบบตัดแผ่นหลัง หมายเลขบอกตำแหน่งการสร้างแบบแผ่นหน้า 7-18 เท่ากับความยาวหลัง 18-19 ลากเส้นตั้งฉากเข้าไป = (รอบคอ ÷ 6 = ? + 1) 19-20 วัดลงมา = คอหลังสูง (วัดลงมา 1.5 เซนติเมตร) 19-21 วัดขึ้นไป = คอหลังสูง (ผลต่างของความยาวด้านหลัง-ด้านหน้า) 10-22 ขอบ่าหลัง ลากเส้นตรงลงมาถึงจุด 23 แล้วลากเส้นเฉียงออกไป 2.5 เซนติเมตร แล้วลากเส้นตรงขึ้นไป แนวเดียวกับจุด 21 เป็นจุด 24 จากจุด 24 วัดออกมาทางขวามือ 1 เซนติเมตรเป็นจุด 25 20-25 ลากเส้นต่อกันเป็นแนวตะเข็บไหล่ โค้งวงแขนหลังจากจุด 25 ผ่านจุด 22 ถึงจุด 15 หมายเหตุ ถ้าสะโพกคับหรือเล็กไปจะต้องเพิ่มเนื้อที่เข้าไปในตะเข็บข้าง				
แผ่นหลัง การสร้างแบบตัดแผ่นหลัง				

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	38
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 : 8 ชั่วโมง

3) การสร้างแบบแขนเสื้อ ต้องวัดความยาวแขน แล้ววางแขนแผ่นหน้าและแผ่นหลังที่ตัวเสื้อ

การสร้างแบบตัดแขนเสื้อ

หมายเลขบอกตำแหน่งการสร้างแบบแขนเสื้อ

1-2 เท่ากับความยาวของแขนเสื้อ

2-3 ของรอบวงแขนที่ใส่ได้แผ่นหน้าและแผ่นหลังรวมกันลบออก 2.5 เซนติเมตร เช่น

$22 + 23 = 45 \div 2 = 22.5 - 2.5 = 20$ เซนติเมตร ฉะนั้น 2-3 ลากเส้นตั้งฉากลงมา 20 เซนติเมตร

3-4 ลากเส้นตั้งฉากจากจุด 3 = 8-10 เซนติเมตร

2-4 ลากเส้นต่อกัน แล้วแบ่งครึ่งเป็นจุด 5 จุด แล้วโค้งแนวโค้งของแขนให้แนวโค้งตัดกันที่จุด 5 หรือต่ำลงมา นิดหน่อยก็ได้

1-6 ของรอบปลายแขนหรือให้น้อยกว่า 2-3 = 2 เซนติเมตร แล้วแต่งตะเข็บให้ใต้ท้องแขนจากจุด 4 ถึงจุด 6

4. การตัดผ้าตามแบบ วางแบบกระดาษลงบนผ้าที่วางบนโต๊ะเรียบ สำหรับผ้าลาย ก่อนตัดควรดูให้แน่ใจก่อน เพื่อเวลาที่ต่อลายจะได้เนียนสนิท จากนั้นใช้เข็มหมุดกลัดกระดาษให้ติดกับผ้าแล้วเย็บโดยรอบด้วยการกลดลูกกลิ้งลงบนกระดาษครอยไว้ทุกด้าน ประมาณด้านละ 2 เซนติเมตร หรือ 1 นิ้ว และตัดผ้าเป็นชิ้น ๆ ตามแบบที่กลัดไว้

5. การทำเครื่องหมายบนผ้า มีอุปกรณ์สำคัญ คือ ลูกกลิ้ง กระดาษครอย และชอล์กเขียนผ้า ทำเครื่องหมายที่ต้องการให้ปรากฏบนผ้าส่วนใหญ่ ได้แก่ กลางหน้าและกลางหลังของเสื้อ ตะเข็บต่าง ๆ เกล็ดกระโปรง กางเกง หรือเสื้อ รอยเย็บ ตาแหน่งติดกระเป๋ เป็นต้น ถ้ามีจักรเย็บผ้าก็ให้เย็บกันลู่ผ้าแต่ละชิ้นก่อน

6. การเนาผ้า เป็นการทำแนวเย็บผ้าและยึดผ้าแต่ละชิ้นให้ติดกันเพื่อป้องกันการเลื่อนของตำแหน่งผ้าเวลาเย็บ ซึ่งเมื่อเย็บเสร็จก็จะเลาะด้ายที่เนาไว้แล้วออกไป

7. การเย็บประกอบรูปร่าง โดยใช้เข็มสอยกับด้าย หรือใช้จักรเย็บผ้า รวมถึงการติดกระดุม เย็บรังคัม ติดตะขอ ชิป และสอยเก็บริม

แหล่งที่มาของเนื้อหา : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช www.wpp.co.th/

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	39
เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	งานย่อยที่ 1	เวลา 1 : 8 ชั่วโมง	

หลักของการออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบุคลิก

การออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย เพื่อให้เกิดความสวยงามเหมาะสมและคุ้มค่าสามารถนำไปใช้ได้ยาวนาน ผู้ออกแบบควรคำนึงถึงความสวยงามเหมาะสม เสื้อผ้าบางแบบอยู่ในสมัยนิยมแต่ไม่เหมาะกับบุคลิกของผู้สวมใส่บางคน ทั้งนี้ ผู้ออกแบบเสื้อผ้าจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเพื่อนำหลักการไปใช้ในการออกแบบให้เหมาะสม ช่วยอำพรางส่วนที่พิกพร่อง และช่วยเสริมจุดเด่นให้มีบุคลิกลักษณะที่ดียิ่งขึ้น สำหรับสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบเสื้อผ้า มีดังนี้

1)วัยและเพศในการออกแบบเสื้อผ้าควรคำนึงถึงวัยและเพศ โดยทั่วไปผู้ที่อยู่ในวัยต่างกัน จะสวมเสื้อผ้าต่างกัน เช่น วันเด็ก จะสวมเสื้อผ้าต่างกับวัยผู้ใหญ่ โดยที่เสื้อผ้าของวัยเด็กจะเน้นความสะดวกสบายในการทำกิจกรรมโดยเสื้อผ้าจะไม่ขัดต่อการพัฒนาการของเด็ก จะต้องมีความปลอดภัยต่อการสวมใส่ ไม่คับและหลวมเกินไป เป็นต้น นอกจากนี้โดยทั่วไปแล้ว ผู้หญิงและผู้ชายและผู้หญิงจะสวมเสื้อผ้าในลักษณะที่แตกต่างกัน

2)บุคลิกภาพของแต่ละคนล้วนแตกต่างกันเสื้อผ้าจัดเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ ผู้ออกแบบเพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ ดังนี้ เรียบร้อยสุภาพ ถ้าเป็นผู้หญิง ควรเลือกผ้าลักษณะ จีบ รูต ดิตโบว์ สีอ่อน ลวดลายควรเป็นลายเล็กๆบุคลิกภาพกระฉับกระเฉง แข็งแรงแบบนักกีฬา ควรออกแบบให้เป็นแบบเรียบ ผ้าพื้นหรือผ้าลายควร สีเข้ม เช่นสีน้ำเงิน สีเทา ควรออกแบบเป็นเสื้อมีปก เช่น ปกเชิ้ต ปกโปโล เป็นต้น

3)รูปร่างในการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายควรคำนึงถึงว่ารูปร่างเสื้อผ้าแบบเดียวกันจะไม่เหมาะสมกับทุกคน และการออกแบบที่ดี ควรอำพรางส่วนที่บกพร่องและช่วยเสริมจุดเด่นของผู้สวมใส่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- รูปร่างผอมสูง ควรออกแบบโดยใช้เส้นตามขวาง มีการตกแต่ง ที่คอปกควรมีระบายลายผ้าตามขวาง เพื่อลดความสูง ตกแต่งบริเวณเอวสะโพก กระโปรงจีบรูต เป็นต้น และควรหลีกเลี่ยงเส้นตามยาวหรือเส้นแนวตั้ง เสื้อคอแหลม ไม่มีปก แขนสั้น ตัวยาว มีเส้นตกแต่งเสื้อและกระโปรงเป็นแนว ยาว ตลอดจนควรหลีกเลี่ยง การออกแบบเสื้อตามขวาง เสื้อที่ปกใหญ่ เสื้อปกติคอ เสื้อแขนพอง เสื้อสีสด ดอกใหญ่
- คนอกใหญ่ ควรออกแบบโดยใช้เส้นตั้งฉาก เสื้อคอแหลม เสื้อเอวต่ำบริเวณสะโพก กระโปรงปลายบานหรือกระโปรงตกแต่งได้สัดส่วนกับหน้าอก ควรหลีกเลี่ยงเส้นขวางบริเวณอก เสื้อคอเหลี่ยมเล็ก เสื้อรัดรูป เสื้อจีบรูตตั้งแต่บริเวณช่วงไหล่ถึงเอว
- คนสะโพกใหญ่ ใช้เส้นตกแต่งบริเวณอื่นที่ไม่ใช่สะโพก กระโปรงปลายบานควรหลีกเลี่ยงเส้นขวางในแนวกระโปรง หลีกเลี่ยงการตกแต่งบริเวณสะโพกชุดเข้ารูป กระโปรงปลายสอบ

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	40
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 : 8 ชั่วโมง
4)โอกาสที่ใช้ในการออกแบบควรให้มีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยโดยพิจารณา ดังนี้ 1.การออกแบบเสื้อชุดลำลอง ชุดลำลองเป็นเสื้อผ้าชุดที่สามารถใช้สบาย และใส่ได้ทุกโอกาส 2.การออกแบบเสื้อชุด ทำงานข้าราชการ ควรเป็นแบบเรียบไม่ฉูดฉาด เนื้อผ้าทรงตัว 3.การออกแบบเสื้อชุดทำงานที่สำนักงาน ข้าราชการ เช่น ธนาการ ห้างร้าน บริษัท เป็นต้น ซึ่งงานประเภทนี้ ต้องติดต่อกับบุคคลภายนอก ควรเป็นแบบสีสดใส สดชื่น สบายตาแก่ผู้พบเห็น 4.การออกแบบเสื้อชุดเดินทาง ควรออกแบบให้สามารถสวมใส่ ได้ทั้งกลางวัน กลางคืนในลักษณะสะดวกต่อการเคลื่อนไหว แบบเรียบ เนื้อผ้าทรงตัว ไม่หยับง่าย 5)โอกาสพิเศษเป็นเสื้อที่ใส่เฉพาะโอกาสนั้นๆ ไม่สามารถนำมาสวมใส่ เป็นชุดปกติได้ ดังตัวอย่างดังต่อไปนี้ 1) เสื้อกั๊กหนวการออกแบบควรให้ใช้ได้ในทุกฤดูหนาว ควรเลือกใช้ผ้าถักเนื้อหนา ผิวนุ่ม ขนสั้น แขนยาว แบบเรียบ 2) ชุดราตรี เป็นเสื้อผ้าที่พิถีพิถันกว่าปกติ มี 2 ลักษณะ คือ ชุดราตรีแบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ ชุดราตรีแบบไม่เป็นทางการ เป็นชุดแบบใดก็ได้ไม่จำกัดรูปแบบทั้งชุดสั้นและยาว ใช้กับงานตั้งแต่ช่วงบ่าย จนถึงกลางคืนชุดราตรีแบบเป็นทางการ ควรเป็นชุดราตรีที่เหมาะสมสำหรับงานกลางคืน งานรัฐพิธี ตกแต่งสวยงาม เนื้อผ้าที่ใช้โดยทั่วไปจะมีลักษณะมันวาว			

	ใบงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการเรียนรู้ : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	41
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1
ผู้รับการฝึกปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้ 1. ฝึกทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการออกแบบเสื้อผ้าในการตัดเย็บ 2. ฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบุคลิก รูปร่าง รวมถึงการใช้งานของผู้สวมใส่			

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 42
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		งานย่อยที่ 1
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถบอกขั้นตอนวิธีการออกแบบเสื้อผ้าเบื้องต้นได้อย่างถูกวิธี				
วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ : 1. สายวัดตัว 2. ผ้า 3. กระดาษสร้างแบบ 4. ไม้บรรทัด 5. ไม้ฉาก 6. ไม้โค้งสะโพก 7. กรรไกรตัดผ้า 8. กรรไกรตัดเศษด้าย 9. ทีเลาะผ้า 10. ลูกกลิ้ง 11. ดินสอ 12. ยางลบ 13. เข็มมือ 14. เข็มจักร 15. กระดาษกรอรอย 16. ซอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า 17. เข็มหมุด 18. ด้ายเย็บผ้า				
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน		คำอธิบาย		ข้อควรระวัง
1. การวัดตัว 2. การเตรียมผ้าก่อนตัด 3. การสร้างแบบตัด 4. การตัดผ้าตามแบบ 5. การทำเครื่องหมายบนผ้า 6. การเนาผ้า 7. การเย็บประกอบรูปร่าง		1. ใช้เชือกผูกเอวเพื่อให้รู้ตำแหน่งของเอว ยืนตัวตรง จากนั้นผู้วัดจะวัดตามขั้นตอน 2. เตรียมผ้าก่อนตัด ผ้าที่ซื้อมาอาจถูกตัดหรือชายผ้าฉีก ทำให้เส้นด้ายของเนื้อผ้าเสียรูปทรง แก้ไขได้โดยดึงมุมทุกมุมของผ้าให้เป็นมุมฉาก 3. การสร้างแบบตัด จะต้องสร้างแบบตัดมาตรฐาน 4. การตัดผ้าตามแบบ โดยวางแบบกระดาษลงบนผ้าที่วางบนโต๊ะเรียบ สำหรับผ้าลาย ก่อนตัดควรดูให้แน่ใจก่อนเพื่อเวลาที่ต่อลายจะได้เนียนสนิท จากนั้นใช้เข็มหมุดกลัดกระดาษให้ติดกับผ้าแล้วเย็บโดยรอบด้วยการกลดลูกกลิ้งลงบนกระดาษกรอรอยไว้ทุกด้าน ประมาณด้านละ 2 เซนติเมตร หรือ 1 นิ้ว และตัดผ้าเป็นชิ้น ๆ ตามแบบที่กลัดไว้		

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 43
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	งานย่อยที่ 1
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถบอกขั้นตอนวิธีการออกแบบเสื้อผ้าเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง			
วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ : 1. สายวัดตัว 2. ผ้า 3. กระดาษสร้างแบบ 4. ไม้บรรทัด 5. ไม้ฉาก 6. ไม้โค้งสะโพก 7. กรรไกรตัดผ้า 8. กรรไกรตัดเศษผ้า 9. ทีเลาะผ้า 10. ลูกกลิ้ง 11. ดินสอ 12. ยางลบ 13. เข็มมือ 14. เข็มจักร 15. กระดาษกรรอย 16. ซอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า 17. เข็มหมุด 18. ด้ายเย็บผ้า			
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	คำอธิบาย	ข้อควรระวัง	
	5. การทำเครื่องหมายบนผ้า มีอุปกรณ์สำคัญ คือ ลูกกลิ้ง กระดาษกรรอย และซอล์กเขียนผ้า ทำเครื่องหมายที่ต้องการให้ปรากฏบนผ้าส่วนใหญ่ ได้แก่ กลางหน้าและกลางหลังของเสื้อ ตะเข็บต่าง ๆ เกล็ดกระโปรง กางเกง หรือเสื้อ รอยเย็บ ตำแหน่งติดกระเปาะ เป็นต้น ถ้ามีจักรเย็บผ้าก็ให้เย็บกัน ลูยผ้าแต่ละชิ้นก่อน 6. การเนาผ้าเป็นการทำแนวเย็บผ้า และยึดผ้าแต่ละชิ้นให้ติดกันเพื่อป้องกันการเลื่อนของตำแหน่งผ้า เวลาเย็บ ซึ่งเมื่อเย็บเสร็จก็จะเลาะด้ายที่เนาไว้แล้วออกไป		

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 44
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	หัวข้อวิชา : ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		งานย่อยที่ 1
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถบอกขั้นตอนวิธีการออกแบบเสื้อผ้าเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง				
วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ : 1. สายวัดตัว 2. ผ้า 3. กระดาษสร้างแบบ 4. ไม้บรรทัด 5. ไม้ฉาก 6. ไม้โค้งสะโพก 7. กรรไกรตัดผ้า 8. กรรไกรตัดเศษด้าย 9. ทีเลาะผ้า 10. ลูกกลิ้ง 11. ดินสอ 12. ยางลบ 13. เข็มมือ 14. เข็มจักร 15. กระดาษกรรอย 16. ซอล์กเขียนผ้า, ดินสอเขียนผ้า, ปากกาเขียนผ้า 17. เข็มหมุด 18. ด้ายเย็บผ้า				
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	คำอธิบาย	ข้อควรระวัง		
	7. การเย็บประกอบรูปร่าง โดยใช้เข็มสอยกับด้าย หรือใช้จักรเย็บผ้า รวมถึงการติดกระดุม เย็บรังคุม ติดตะขอ ชิพ และสอยเก็บริม			

	ใบทดสอบ	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 45
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	ข้อทดสอบงานย่อยที่ : 1		ข้อทดสอบที่ : 1
จงเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์ 1. จงอธิบายขั้นตอนวิธีการออกแบบเสื้อผ้าเบื้องต้น ตอบ .... 2. จงบอกวิธีแก้ไขผ้าที่ซึ่มาอาจถูกตัดหรือชายผ้าฉีก ทำให้เส้นด้ายของเนื้อผ้าเสียรูปทรง ตอบ .... 3. จงบอกวิธีการตัดผ้าตามแบบ ตอบ .... 4. จงบอกความหมายของการเนาผ้าเพื่ออะไร ตอบ .... 5. จงอธิบายหลักของการออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบุคลิก รูปร่าง ตอบ				
ชื่อผู้รับการฝึก		วัน/เดือน/ปี		ผลคะแนน

	ใบเฉลย	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 46
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	ข้อทดสอบงานย่อยที่ :1	
		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 30 นาที
จงเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์ 1. จงอธิบายขั้นตอนวิธีการออกแบบเสื้อผ้าเบื้องต้น ตอบ 1. การวัดตัว 2. การเตรียมผ้าก่อนตัด 3. การสร้างแบบตัด 4. การตัดผ้าตามแบบ 5. การทำเครื่องหมายบนผ้า 6. การเนาผ้า 7. การเย็บประกอบรูปร่าง 2. จงบอกวิธีแก้ไขผ้าที่ซึ่มาอาจถูกตัดหรือชายผ้าฉีก ทำให้เส้นด้ายของเนื้อผ้าเสียรูปทรง ตอบ แก้ไขได้โดยดึงมุมทุกมุมของผ้าให้เป็นมุมฉาก 3. จงบอกวิธีการตัดผ้าตามแบบ ตอบ การตัดผ้าตามแบบ โดยวางแบบกระดาษลงบนผ้าที่วางบนโต๊ะเรียบ สำหรับผ้าลาย ก่อนตัดควรดูให้แน่ใจก่อนเพื่อเวลาที่ต่อลายจะได้เนียนสนิท จากนั้นใช้เข็มหมุดกลัดกระดาษให้ติดกับผ้าแล้วเย็บโดยรอบด้วยการกดลูกกลิ้งลงบนกระดาษครอยไว้ทุกด้าน ประมาณด้านละ 2 เซนติเมตร หรือ 1 นิ้ว และตัดผ้าเป็นชิ้น ๆ ตามแบบที่กลัดไว้ 4. จงบอกความหมายของการเนาผ้าเพื่ออะไร ตอบ การเนาผ้าเป็นการทำแนวเย็บผ้าและยึดผ้าแต่ละชิ้นให้ติดกันเพื่อป้องกันการเลื่อนของตำแหน่งผ้าเวลาเย็บ ซึ่งเมื่อเย็บเสร็จก็จะเลาะด้ายที่เนาไว้แล้วออกไป 5. จงอธิบายหลักของการออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบุคลิก รูปร่าง ตอบ หลักของการออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบุคลิก รูปร่างดังนี้ 1) วัยและเพศในการออกแบบเสื้อผ้าควรคำนึงถึงวัยและเพศ โดยทั่วไปผู้ที่อยู่ในวัยต่างกันจะสวมเสื้อผ้าต่างกัน เช่น วันเด็ก จะสวมเสื้อผ้าต่างกับวัยผู้ใหญ่ โดยที่เสื้อผ้าของวัยเด็กจะเน้นความสะดวกสบายในการทำกิจกรรมโดยเสื้อผ้าจะไม่ขัดต่อการพัฒนาการของเด็ก จะต้องมีความปลอดภัยต่อการสวมใส่ ไม่คับและหลวมเกินไป เป็นต้น นอกจากนี้โดยทั่วไปแล้ว ผู้หญิงและผู้ชายและผู้หญิงจะสวมเสื้อผ้าในลักษณะที่แตกต่างกัน 2) บุคลิกภาพของแต่ละคนล้วนแตกต่างกันเสื้อผ้าจัดเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ ผู้ออกแบบเพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ ดังนี้ เรียบร้อยสุขภาพ ถ้าเป็นผู้หญิง ควรเลือกผ้าลักษณะ จีบ รูด ติดโบว์ สีอ่อน ลวดลายควรเป็นลายเล็กๆบุคลิกภาพระดับกระฉ่ง แข็งแรงแบบนักกีฬา ควรออกแบบให้เป็นแบบเรียบ ผ้าพื้นหรือผ้าลายควร สีเข้ม เช่นสีน้ำเงิน สีเทา ควรออกแบบเป็นเสื้อมีปก เช่น ปกเชิ้ต ปกโปโล เป็นต้น			
ชื่อผู้รับการฝึก	วัน/เดือน/ปี	ผลคะแนน	

	ใบเฉลย	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 47
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง ขั้นตอนวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น	ข้อทดสอบงานย่อยที่ : 1		
		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 30 นาที	
3) รูปร่างในการออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายควรคำนึงถึงว่ารูปร่างเสื้อผ้าแบบเดียวกันจะไม่เหมาะสมกับทุกคน และการออกแบบที่ดี ควรอำพรางส่วนที่บกพร่องและช่วยเสริมจุดเด่นของผู้สวมใส่ 4) โอกาสที่ใช้ในการออกแบบควรให้มีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย 5) โอกาสพิเศษเป็นเสื้อผ้าที่ใส่เฉพาะโอกาสนั้นๆ ไม่สามารถนำมาสวมใส่ เป็นชุดปกติได้ เช่น เสื้อกันหนาว การออกแบบควรให้ใช้ได้ในทุกฤดูหนาว ควรเลือกใช้ผ้าถักเนื้อหนา ผิวนเรียบ ขนสั้น แขนยาว แบบเรียบ , ชุดราตรี เป็นเสื้อผ้าที่พิถีพิถันกว่าปกติ คือ ชุดราตรีแบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ ชุดราตรีแบบไม่เป็นทางการ เป็นชุดแบบใดก็ได้ไม่จำกัดรูปแบบทั้งชุดสั้นและยาว ใช้กับงานตั้งแต่ช่วงบ่ายจนถึงกลางคืนชุดราตรีแบบเป็นทางการ ควรเป็นชุดราตรีที่เหมาะสมสำหรับงานกลางคืน งานรัฐพิธี ตกแต่งสวยงาม เนื้อผ้าที่ใช้โดยทั่วไปจะมีลักษณะมันวาว เป็นต้น				
ชื่อผู้รับการฝึก	วัน/เดือน/ปี		ผลคะแนน	

	ใบเตรียมการสอน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	48
	เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบ แฟชั่นต่าง ๆ	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1: 7 ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกมีความรู้ เกี่ยวกับเทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นและวิธีการออกแบบแฟชั่นต่าง ๆ ในตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง			
วิธีการสอน : บรรยาย ถามตอบ			
หัวข้อสำคัญ : 1. ทฤษฎีเกี่ยวกับเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ 2. การออกแบบถึงความต้องการของลูกค้า ในแต่ละช่วงเวลา			
อุปกรณ์ช่วยฝึก : 1. ไนตบุ๊ก 2. โพรเจคเตอร์ 3. จอโปรเจคเตอร์			
การมอบหมายงาน : หลังจากผู้รับการฝึกได้ฟังการบรรยาย ให้ปฏิบัติตามใบงานและใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
การวัดประเมินผล : ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ให้คะแนนผลงาน และให้คะแนนใบทดสอบ			
บรรณานุกรม : -			

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า	
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	49	
	เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ		
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1: 7 ชั่วโมง	
เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึง การเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บ 1. ควรเลือกผ้าที่ทอเนื้อละเอียด ไม่บาง มีน้ำหนักเพื่อให้จับได้เต็มที่ขณะเย็บ 2. ควรเป็นผ้าสีพื้น ไม่ควรใช้ผ้าที่ต้องต่อลายให้ตรงกัน 3. ควรเป็นผ้าที่ไม่ยับง่าย เพราะจะทำให้เสียเวลาในการรีด 4. ควรเป็นผ้าที่สีไม่ตก และหลีกเลี่ยงการใช้ผ้าสีเข้ม เช่น สีน้ำเงิน น้ำตาล 5. ควรเป็นผ้าที่มีความคงทน เส้นด้ายทอไม่แตกง่าย และไม่ยืดหรือหดเมื่อผ่านการซัก 6. ควรเป็นผ้าที่สวมใส่แล้วสบายตัว ไม่ระคายเคืองผิว 7. ควรเลือกผ้าตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ เช่น ผ้าที่ใช้ตัดชุดนอนควรเป็นผ้าเนื้อนิ่ม เป็นต้น 8. ไม่ควรเลือกใช้ผ้าราคาแพง เพราะหากตัดเย็บไม่สำเร็จจะสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ 9. พยายามเลี่ยงผ้าที่มีเชิงริมผ้าทั้ง 2 ด้าน เพราะจะทำให้ตัดและเย็บประกอบเป็นตัวเสื้อได้ยาก สำหรับผ้าที่วางจำหน่ายตามท้องตลาดมีคุณสมบัติเฉพาะที่แตกต่างกันไป ดังนี้ 1. ผ้าฝ้าย มีคุณสมบัติซึมซับน้ำและระบายความร้อนได้ดี ทนความร้อนสูง ทนต่อการซักรีด ราคาไม่แพงและตัดเย็บง่าย เหมาะจะนำมาตัดชุดนอน ชุดลำลอง กางเกง กระโปรง ชุดเด็ก และผ้าอ้อม 2. ผ้าลินิน มีคุณสมบัติซึมซับน้ำได้ดีและมีความเหนียวมาก สวมใส่สบาย เหมาะที่จะนำมาตัดเย็บเป็นของใช้ในครัว แต่ไม่ควรนำมาฝึกตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะยับง่าย รีดยาก และราคาแพง 3. ผ้าไหม เนื้อนุ่ม เบา ขึ้นเงาสวยงาม นิยมนำมาตัดชุดสำหรับงานพิธี งานกลางคืน หรือโอกาสพิเศษ ไม่ควรนำมาฝึกตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะซักรีดยาก ราคาแพง 4. ผ้าขนสัตว์ มีความยืดหยุ่นดีเยี่ยม ไม่ยับ และเก็บความร้อนได้ดี แต่มีราคาแพง นิยมนำมาตัดเป็นเสื้อผ้าและเครื่องกันหนาว 5. ผ้าเส้นใยสังเคราะห์ ถ้าร้อยเปอร์เซ็นต์จะร้อน ไม่ซับเหงื่อ และสวมใส่ไม่สบาย แต่ชนิดที่ผสมเส้นใยธรรมชาติจะไม่ยับ ซักรีดง่าย และสวมใส่สบายกว่า นอกจากนี้ยังมีความเหนียวและจับจีบได้สวยงาม ผ้าเส้นใยสังเคราะห์มีชื่อเรียกทางการค้าต่าง ๆ กัน เช่น วิสกอสเรยอน ไลครา เคดอน แอนทรอน เดครอน ไวครอน ออร์ลอน ไวคารา เป็นต้น				

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	50
เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ		เวลา 1: 7 ชั่วโมง
	งานย่อยที่ 1		

การตัดและเย็บโดยทั่ว ๆ ไป

การเตรียมผ้าที่จะใช้ตัด

ผู้ที่เริ่มฝึกหัดตัดและเย็บ ควรเลือกผ้าที่ทอเนื้อแน่น ๆ อยู่ตัว ไม่ใช่ผ้าแพร บางเบา ลวดลายธรรมดา ไม่ใช่ลวดลายที่มีปัญหา สี และลวดลายที่เก๋จนย่นตา จึงควรใช้ผ้าพื้นสีเรียบ ๆ ก่อน เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว ในการตัดและเย็บ

ผ้าที่ไม่แน่ใจว่าจะหดหรือไม่ ควรนำไปแช่น้ำก่อน จึงจะนำมาวัดให้เรียบร้อย ถ้าเกรนผ้ายังเจออยู่ จะต้องดึงให้เส้นด้ายเป็นเส้นตั้งฉาก ขัดกัน

การวางแบบ

ก่อนอื่นจะต้องดูเครื่องหมายบนแบบตัดก่อนว่า ต้องการผ่าตามยาว ตามขวาง หรือผ้าเฉียง กันแน่ ด้านใดเป็นสันทบ คัดก็ขึ้น ขึ้นซ้ายหรือขวาตัดเหมือนกันหรือไม่ มีسابหรือไม่ มีسابเกยหรือเปล่า

ข้อควรจำในการวางแบบตัดผ้า

1. รีดผ้าให้เรียบ
2. วางผ้าให้ด้านในประกบเข้าหากัน
3. ลองวางแบบตัดชิ้นใหญ่ ๆ ก่อน จึงใช้ชิ้นเล็ก ๆ แทรกตามเนื้อที่ที่เหลือ
4. วางให้ส่วนใหญ่ที่สุด เพื่อให้ส่วนที่เหลือติดต่อกันกว้าง
5. ริมของساب ควรอยู่ริมผ้าเสมอ
6. ลองวางแบบตัดทุกชิ้นให้ครบเสียก่อน ให้แน่ใจว่าการวางแบบนี้ประหยัดเนื้อผ้าที่สุด และเส้นด้ายถูกต้องจริงๆ

ผ้าที่ควรระวังในการวางแบบ

1. **ผ้าที่มีลวดลายเป็นกลุ่ม** จะต้องวางแบบตัดให้ลวดลายได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ มากที่สุด และบางครั้งตัดผ้า ครึ่งละ 2 ชิ้น ไม่ได้ ถ้าต้องการลวดลายนั้นอยู่ในที่ที่เหมาะสม
2. **ผ้าตา** เป็นผ้าที่วางแบบตัดยากที่สุด ในเมื่อต้องการให้แต่ละชิ้นประสานกันสนิทและเห็นด้ายอินและด้ายพุ่งได้ถนัด
3. **ผ้าทาง** ถ้าทางเท่ากัน คือ ไม่มีซ้าย หรือไม่มีขวา ก็วางแบบกลับหัวกลับหางได้สบาย แต่ถ้าทางไม่เท่ากัน ก็ต้องวางแบบตัดให้ตรงกันหมดทุกชิ้น จะต้องทำเครื่องหมายในแบบตัดด้วยว่า ตรงไหนตรงกับลายไหน เพื่อให้ลายนั้นประสานกันได้สนิท
ผ้าทอลายทางเล็กๆ เหมาะกับเสื้อเชิ้ต และเสื้อสเวต
4. **ผ้าดอกโต** มักจะมีช่วงห่างของดอกลายยาว
5. **ผ้าที่มีลวดลายบังคับเฉพาะ** มักจะเป็นผ้าที่มีลายเชิง หรือลายเป็นช่วงๆ ผ้าที่มีลวดลายเช่นนี้ ควรให้แบบเสื้อคล้องตามลวดลายนั้นด้วย

การทำเครื่องหมาย

เมื่อสร้างแบบตัดเรียบร้อยแล้ว ควรทำเครื่องหมายบนแบบตัด

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	51
เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบ แฟชั่นต่าง ๆ	งานย่อยที่ 1	เวลา 1: 7 ชั่วโมง

เทคนิคการเย็บผ้าเบื้องต้น

การเรียนตัดเสื้อผ้า ส่วนมากจะเริ่มด้วยการสอน การสร้างแบบตัดเป็นลำดับขั้น เช่น การสร้างแบบตัดเบื้องต้น การใช้แบบตัดเบื้องต้น การแยกแบบตัด และการตัดผ้า ส่วนการเย็บจะสอนขั้นสุดท้าย เป็นเหตุหนึ่ง ที่ตัดเย็บเสื้อผ้า ตัดได้แล้ว งานมาเสียที่การเย็บ หรือได้ผลงานสำเร็จไม่ดีเท่าที่ควร นั้นเป็นเพราะการเรียน ตั้งต้นผิดหลัก เพราะถ้าประกอบตัวเสื้อจะประสบความสำเร็จต้องอาศัย เทคนิคการเย็บ ของช่างที่มีประสบการณ์ จึงจะมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด เทคนิคของการเย็บต่างๆ จึงควรได้รับการฝึกฝนให้เข้าใจ ทำเป็นอย่างถูกต้อง และมีความชำนาญก่อนนำไปเย็บประกอบตัวเสื้อ

การเย็บเบื้องต้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การเย็บด้วยมือ

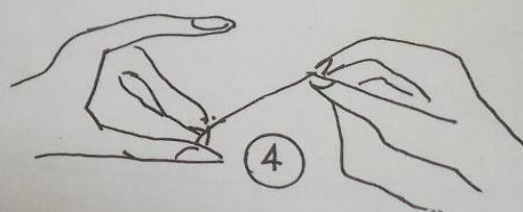
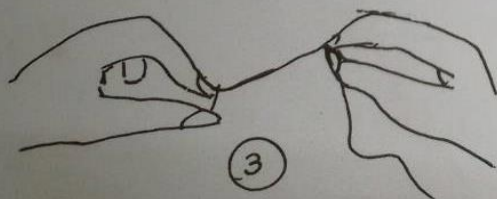
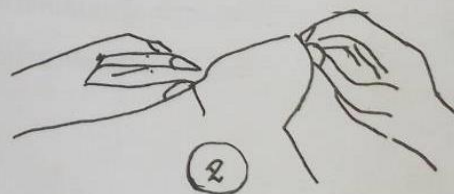
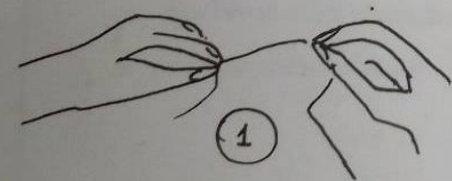
ตะเข็บเย็บมือเป็นตะเข็บที่ทำได้ง่ายที่สุด ควรฝึกหัดเย็บให้มีทักษะในการใช้มือเย็บผ้าในลักษณะต่างๆ จนเกิดความชำนาญ พร้อมๆ ไปด้วยกับการฝึกหัดใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการเย็บได้อย่างถูกต้อง

การเย็บตะเข็บต่างๆ ด้วยมือ ต้องเลือกเส้นด้ายเย็บแบบเส้นด้ายเดี่ยวเข้าเกลียวหรือเส้นด้ายเข้าเกลียว ชนิดต่างๆ เส้นด้ายไม่เข้าเกลียวใช้ไม่ได้ เลือกใช้เข็มให้สัมพันธ์กับเส้นด้ายด้วย

การเย็บทุกๆ ไป เมื่อร้อยด้ายกับเข็มแล้ว ต้องทาบปลายด้ายเข้าด้วยกัน ให้ปลายทางด้านสั้นทบยาว ประมาณ 2/3 ของปลายทางด้านยาว ปลายทางด้านยาวตัดด้ายให้ยาวประมาณ 30-40 ซม. ถ้าตัดด้ายยาวเกินไป เส้นด้ายจะพันกัน ไม่สะดวกในการเย็บ นอกจากจะใช้เนา จึงตัดด้ายยาวกว่านี้ได้

ก่อนเย็บ ให้จับปลายด้ายด้านยาวทาบมเสียดก่อน โดยจับปลายเส้นด้ายผูกเป็นปมตามรูปข้างล่างนี้

1. จับปลายด้ายด้านยาว
2. พันปลายนิ้วชี้ 1 รอบ
3. ม้วนให้ปลายเส้นด้ายสอดเข้า
4. รูดให้เป็นปมห่างจากปลายเส้นด้าย

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	52
เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ		หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1: 7 ชั่วโมง

เมื่อเย็บตะเข็บ ต้องทำปมหยุดด้ายให้เรียบร้อย ถัดมาหลัง การทำปมหยุดด้ายเย็บตะเข็บ ใช้สอดปลายด้ายเข้าในห่วงฝีเข็มสุดท้าย ดังรูป

ประเภทการเย็บด้วยมือ การเย็บประเภทนี้แบ่งฝีเข็มออกได้ดังนี้ คือ

1. การเนา เป็นการเย็บชั่วคราว ใช้เย็บนำทางแนวตะเข็บส่วนต่างๆ ของเครื่องแต่งกายไม่ให้เคลื่อนที่ก่อนที่จะนำไปเย็บถาวรต่อไป เมื่อเย็บเสร็จแล้วก็เลาะด้ายเนาออก ใช้มากในงานเสื้อสากล

2. การดันรูุด ใช้ในการตกแต่งหรือรูุดย่นส่วนต่างๆ ของเครื่องแต่งกายหรือวงแขนเสื้อนอก ลักษณะของฝีเข็มคล้ายกับการเนา แต่ระยะฝีเข็มเท่ากันทุกระยะ

3. การซอย ใช้ซอยตามชายเสื้อและปลายขา กางเกงทั่วไปให้มีความทนทาน จะมองเห็นด้ายทางด้านผิวด้านใน

4. การดันถอยหลังดำน้ำ แทนเข็มขำด้ายบนด้านลูกประมาณ 2 เส้นเท่านั้น ลักษณะของฝีเข็มเมื่อเย็บเสร็จด้านนอกจะดูเป็นจุดเล็กๆ คล้ายการซอย

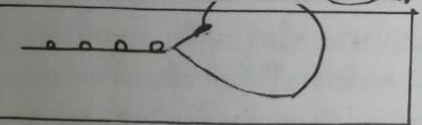
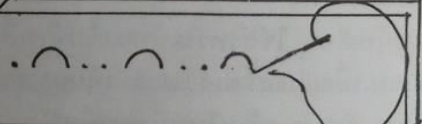
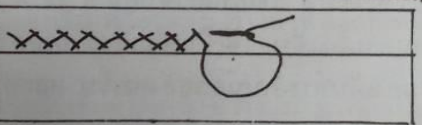
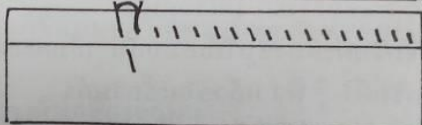
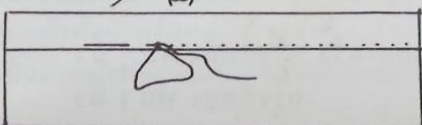
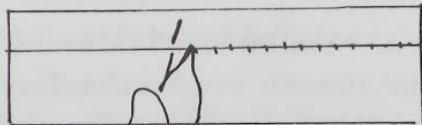
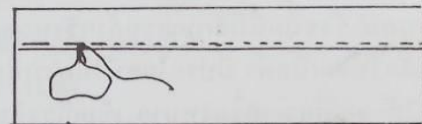
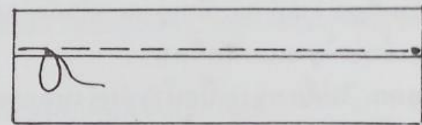
5. การดันทแยง ใช้กับงานเสื้อนอกสากล ใช้ยึดผ้าแข็งหรือผ้าหางม้าติดกับแผ่นเปิดผ้าตัวเสื้อ

6. การดันยึดพันปลา เป็นการเย็บถาวรใช้กับงานเสื้อนอกสากล ชายกระโปรง ปลายขากางเกงที่เป็นผ้าหนาๆ ฝีเข็มกะให้ห่างกันประมาณ 1 ซม. หรือแล้วแต่ความสวย

7. เนตรึง เป็นการเย็บชั่วคราว โดยทิ้งด้ายเป็นห่วงเล็กๆ ใช้เนากับผ้าเนื้อหนาแทนการกดรอย

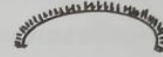
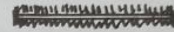
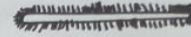
8. การเนาถอยหลัง ใช้กับงานเสื้อนอกสากล ตรงวงแขน

9. การถัก ในที่นี้หมายถึง การถักริงคุม ตัวนอน ลูกโซ่ เป็นงานประเภทฝีมือ สำหรับแนวถักควรฝึกแบ่งเปียกเล็กน้อย การถักให้เริ่มต้นจากซ้ายไปขวา โดยใช้ด้ายที่กันเข็มพันปลายเข็ม ระยะฝีเข็มกะให้สวยงาม การถักแบ่งเป็นดังนี้

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	53
เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ		เวลา 1: 7 ชั่วโมง
	งานย่อยที่ 1		

- ก. รังยาวลูกกบ รังชนิดนี้ต้องเจาะความยาวของรังก่อน รังยาวเท่ากับเส้นผ่าศูนย์กลางของเม็ดคุดมที่ใส่
- ข. รังยาวหัวตัดท้ายตัด รังนี้ไม่นิยมถักด้วยมือ ใช้ถักด้วยจักร ใช้กับเสื้อเชิ้ต เสื้อฮาวาย
- ค. รังกลม ต้องเจาะด้วยเหล็กแหลมแล้วถักโดยรอบ ใช้กับเสื้อเครื่องแบบนักศึกษา
- ง. รังหลอก ไม่ต้องเจาะเนื้อผ้า ถักรังหลอกเอาไว้ ใช้กับเสื้อธรรมดา หรือเสื้อนอกสากล
- จ. ตัวนอน รังชนิดนี้มีลักษณะคล้ายรังหลอก แต่เวลาถักไม่ติดเนื้อผ้า มีประโยชน์ในการเลียบข้อคอกไม้ ขอบเกี่ยว เครื่องหมาย เข็มเกียร์ดิยศ

2. การเย็บด้วยจักร ฝักแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ฝักเย็บแบบตรง และฝักเย็บซิกแซ็ก ฝักเย็บตรงจะใช้เย็บให้เกิดความคงทน ความถี่ของฝักเย็บจักรจะขึ้นอยู่กับชนิดของเนื้อผ้า

1. ตะเข็บธรรมดา มี 1) เย็บตะเข็บริมผ้าที่พับ 2) เย็บจักรห่างจากริมผ้า $\frac{3}{8}$ นิ้ว แล้วซิกแซ็กริม ๆ

- 1.1 พับสองครั้ง ครั้งที่หนึ่ง พับ $\frac{1}{4}$ นิ้ว
ครั้งที่สอง พับ 1 นิ้ว

แล้วเดินจักรริม ๆ บนรอยพับ

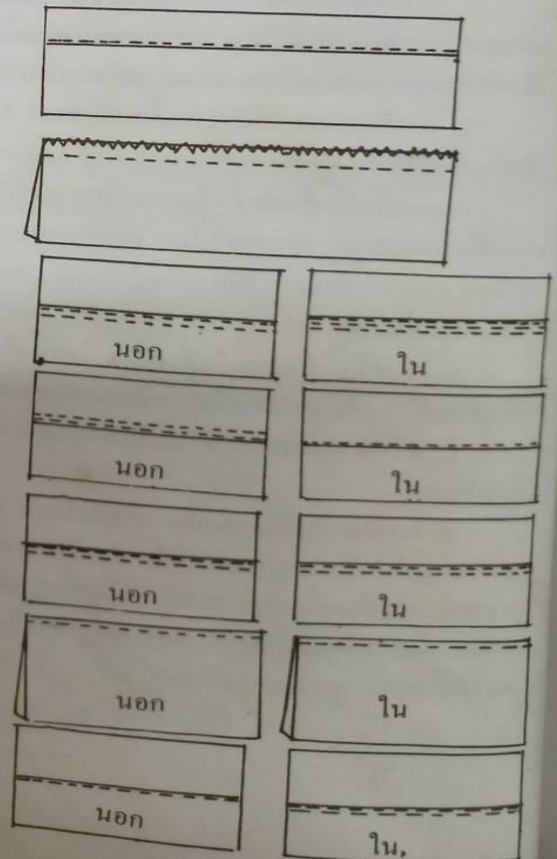
- 1.2 ให้จับริมผ้าสองชิ้นให้เสมอกัน เย็บตะเข็บห่างจากริมผ้า $\frac{3}{8}$ นิ้ว แล้วซิกแซ็กริมผ้า

2. ตะเข็บคู่ วิธีเย็บตะเข็บคู่มี 3 วิธี คือ

- 2.1 แบบสามตะเข็บ ใช้เข้าแขนเสื้อ เย็บเสร็จแล้วจะมองเห็นทางด้านนอกสองตะเข็บ และทางด้านในสามตะเข็บ
- 2.2 แบบหุ้มเย็บ ใช้สำหรับเข้าตะเข็บข้างเสื้อหรือวงแขน เมื่อเย็บเสร็จแล้วจะมองเห็นทางด้านนอกสองตะเข็บ ทางด้านในหนึ่งตะเข็บ
- 2.3 แบบประกบหรือซ้อนเย็บ แบบนี้ใช้เข้าวงแขนหรือตะเข็บข้างก็ได้ เมื่อเย็บเสร็จแล้วจะมองเห็นด้านนอกสองตะเข็บ ด้านในสองตะเข็บ

3. ตะเข็บเข้าถ้ำ ใช้เข้าวงแขนหรือตะเข็บข้าง

4. ตะเข็บเดี่ยว ใช้เย็บกางเกงแพรหรือเสื้อกุยเฮง หรือตะเข็บผ้าถุง

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	54
เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบ แฟชั่นต่าง ๆ		เวลา 1: 7 ชั่วโมง
	งานย่อยที่ 1		

เทคนิคในการเย็บผ้าด้วยจักร

1. อย่าพยายามดึงผ้าช่วยฟ้นกระต่ายในขณะที่เย็บ เพราะอาจทำให้เข็มลงผิดจังหวะ และเข็มอาจหักได้ ในการเย็บผ้า 2 ชั้น ตัดเท่า ๆ กัน การดึงผ้าขณะเย็บอาจทำให้เย็บแล้วเหลือผ้าไม่เท่ากัน
2. การป้อนผ้า ควรจัดริมผ้าให้เรียบรียอก่อน เมื่อหมดแนวที่จัดแล้วควรหยุดและปักเข็มไว้ก่อน จึงจัดริมผ้าใหม่ และเริ่มเดินจักรต่อไป
3. เมื่อเดินจักรผ่านตะเข็บหนาย่าดึงผ้า ควรยกคันบังคับตีนผีขึ้นเล็กน้อย
4. อย่าเย็บทับบนด้ายเนา หรือบนที่จะเลาะออกทีหลัง
5. การเลาะด้ายใช้เครื่องมือช่วยเลาะด้วย ไม่ใช่วิธีดึงหรือตัดด้วยมือ
6. เมื่อเย็บผ้าเนอบาง เบา ควรเดินจักรให้ช้ากว่าธรรมดา
7. เดินกันยี่ดโกสแนวตะเข็บที่จำเป็น เช่น รอบคอ รอบวงแขน
8. เมื่อเย็บผ้าเนอบาง อาจจะมีรอยจากน้ำหนักตีนผี หรือผ้าอาจถูกดึงลงในช่องเข็มได้ ควรใช้กระดาษบาง ๆ รองข้างล่างผ้าในขณะที่เย็บ
9. เริ่มต้นเย็บตะเข็บ และเย็บจบตะเข็บ ควรเย็บช้าลงหลัง 2-3 ฝีเข็ม เพื่อกันหลุด
10. ผ้าสีนใหญ่ ๆ หรือตะเข็บยาว ๆ อย่าปล่อยให้ชายผ้าห้อย หรือถ่วง ต้องมีที่รองรับผ้า
11. ก่อนกลับมุม เช่น ปกเสื้อเชิ้ต สาบข้อมือ ถ้าเป็นผ้าหนาหรือผ้าแข็ง ควรตัดผ้าตะเข็บผ้าแข็งตรงบริเวณมุม ให้เหลือตะเข็บบาง ๆ และตะเข็บเล็ก ๆ
12. ขณะเย็บเลี้ยวมุมหัก ควรปักเข็มไว้ก่อน ยกตีนผีขึ้นหมุนผ้าเลี้ยวมุมแล้วลดตีนผีลงเย็บต่อไป เมื่อเย็บจบแนวที่ต้องการแล้ว ให้ดึงผ้าออกข้างหลังตีนผี
13. เมื่อเย็บต่อผ้าเฉียงกับผ้าตรงเข้าด้วยกัน ต้องวางผ้าเฉียงอยู่บน
14. เมื่อต่อผ้าเฉียงหรือผ้าตรงก็ตาม ถ้าจะต่อกับชั้นที่มีจีบ หรือรูดย่น วางผ้าที่มีรูดย่นอยู่ด้านบน เย็บเหนือเส้นด้ายรูดย่น
15. เมื่อจะเย็บผ้า 2 ชั้น ต่อตะเข็บยาว ๆ ควรเนา หรือใช้เข็มหมุดกดลัดขวางแนวตะเข็บเป็นระยะ ๆ ปลายเข็มหมุดห่างจากแนวเย็บ $\frac{1}{4}$ นิ้ว

	ใบงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า
		หน่วยการเรียนรู้ การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	55
	เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1

ผู้รับการฝึกปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ผู้รับการฝึกสามารถอธิบายการเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บได้อย่างถูกวิธี
2. ผู้รับการฝึกสามารถอธิบายเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้ถูกต้อง

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 56
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		
	เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ		งานย่อยที่ 1
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถ 1. ผู้รับการฝึกสามารถอธิบายการเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บได้อย่างถูกวิธี 2. ผู้รับการฝึกสามารถอธิบายเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้ถูกต้อง				
วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ : 1. โน้ตบุ๊ก 2. โปรเจคเตอร์ 3. จอโปรเจคเตอร์				
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน		คำอธิบาย		ข้อควรระวัง
1.อธิบายขั้นตอนการเลือกผ้าใช้ในการตัดเย็บเบื้องต้น 2. อธิบายความแตกต่างของการใช้ผ้าแต่ละชนิดในการตัดเย็บ 2. อธิบายเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		1. ขั้นตอนการเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บ 2. ความแตกต่างของผ้าแต่ละชนิดในการตัดเย็บเสื้อผ้าแบบแฟชั่นต่าง ๆ 3. เทคนิคการเย็บเบื้องต้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การเย็บด้วยมือ และการเย็บด้วยจักร		-

	ใบทดสอบ	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 57
	เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	ข้อทดสอบงานย่อยที่ : 1	
		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 15 นาที
จงเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์ 1. จงบอกการเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บได้อย่างถูกวิธี ตอบ .... 2. จงอธิบายเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้ถูกต้อง ตอบ .... 3. จงอธิบายข้อควรจำในการวางแบบตัดผ้า ตอบ .... 4. มีหลักในการพิจารณาลักษณะของผ้าและการเตรียมผ้าไปแช่น้ำและรีดได้อย่างไร ตอบ .... 5. จงอธิบายก่อนนำผ้ามาตัดเรามีวิธีการเตรียมผ้าอย่างไร ตอบ			
ชื่อผู้รับการฝึก		วัน/เดือน/ปี	ผลคะแนน

	ใบเฉลย	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น	หน้า 58
	เรื่อง	ข้อทดสอบงานย่อยที่ :1	
	เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 15 นาที
จงเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์ 1. จงบอกการเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บได้อย่างถูกต้องวิธี ตอบ การเลือกผ้าเพื่อใช้ในการตัดเย็บ 1. ควรเลือกผ้าที่เนื้อละเอียด ไม่บาง มีน้ำหนักเพื่อให้จับได้เต็มที่ขณะเย็บ 2. ควรเป็นผ้าสีพื้น ไม่ควรใช้ผ้าที่ต้องต่อลายให้ตรงกัน 3. ควรเป็นผ้าที่ไม่ยับง่าย เพราะจะทำให้เสียเวลาในการรีด 4. ควรเป็นผ้าที่ไม่ตก และหลีกเลี่ยงการใช้ผ้าสีเข้ม เช่น สีน้ำเงิน น้ำตาล 5. ควรเป็นผ้าที่มีความคงทน เส้นด้ายทอไม่แตกง่าย และไม่ยืดหรือหดเมื่อผ่านการซัก 6. ควรเป็นผ้าที่สวมใส่แล้วสบายตัว ไม่ระคายเคืองผิว 7. ควรเลือกผ้าตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ เช่น ผ้าที่ใช้ตัดชุดนอนควรเป็นผ้าเนื้อนิ่ม เป็นต้น 8. ไม่ควรเลือกใช้ผ้าราคาแพง เพราะหากตัดเย็บไม่สำเร็จจะสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ 9. พยายามเลี่ยงผ้าที่มีเชิงริมผ้าทั้ง 2 ด้าน เพราะจะทำให้ตัดและเย็บประกอบเป็นตัวเสื้อได้ยาก 2. จงอธิบายเทคนิคการตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้นได้ถูกต้อง ตอบ เริ่มการสร้างแบบตัดเบื้องต้น การใช้แบบตัดเบื้องต้น การแยกแบบตัดและการตัดผ้า ส่วนการเย็บจะสอนขั้นสุดท้าย เป็นเหตุหนึ่งที่ต้องตัดเย็บเสื้อผ้า ตัดได้แล้ว งานมาเสียที่การเย็บ หรือได้ผลงานสำเร็จไม่ดีเท่าที่ควร เป็นเพราะการเรียนตั้งต้นผิดหลัก เพราะถ้าประกอบตัวเสื้อจะประสบความสำเร็จต้องอาศัย เทคนิคการเย็บของช่างที่มีประสบการณ์จึงจะมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด เทคนิคของการเย็บต่าง ๆ จึงควรได้รับการฝึกฝนให้เข้าใจทำเป็นอย่างถูกต้องและมีความชำนาญก่อนนำไปเย็บประกอบตัวเสื้อ 3. จงอธิบายข้อควรจำในการวางแบบตัดผ้า ตอบ 1. รีดผ้าให้เรียบ 2. วางผ้าให้ด้านในประกบเข้าหากัน 3. ลองวางแบบตัดชิ้นใหญ่ ๆ ก่อน จึงใช้ชิ้นเล็ก ๆ แทรกตามเนื้อที่ที่เหลือ 4. วางให้ส่วนใหญ่ที่สุด เพื่อให้ส่วนที่เหลือติดต่อกันกว้าง 5. ริมของساب ควรอยู่ริมผ้าเสมอ 6. ลองวางแบบตัดทุกชิ้นให้ครบเสียก่อน ให้แน่ใจว่าการวางแบบนี้ประหยัดเนื้อผ้าที่สุด และเส้นด้ายถูกต้องจริง ๆ			
ชื่อผู้รับการฝึก	วัน/เดือน/ปี	ผลคะแนน	

	ใบเฉลย	หลักสูตร : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น		หน้า 59										
		หน่วยการฝึก : การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น												
	เรื่อง เทคนิควิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า เบื้องต้น แบบแฟชั่นต่าง ๆ	ข้อทดสอบงานย่อยที่ :1		ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 15 นาที									
4. ประเภทการเย็บด้วยมือ แบ่งกี่ชนิดมีกี่ประเภทอะไรบ้าง ตอบ มี 9 ประเภท ดังนี้ <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. การเนา</td> <td style="width: 50%;">6. การดันยึดฟันปลา</td> </tr> <tr> <td>2. การดันรูต</td> <td>7. การเนาตริ่ง</td> </tr> <tr> <td>3. การสอย</td> <td>8. การเนาถอยหลัง</td> </tr> <tr> <td>4. การดันถอยหลังดำน้ำ</td> <td>9. การถัก</td> </tr> <tr> <td>5. การดันทแยง</td> <td></td> </tr> </table> 5. การเย็บด้วยจักร กี่ชนิดแบ่งเป็นกี่ชนิด อะไรบ้าง ตอบ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ กี่ชนิดแบบตรงและกี่ชนิดซิกแซ็ก					1. การเนา	6. การดันยึดฟันปลา	2. การดันรูต	7. การเนาตริ่ง	3. การสอย	8. การเนาถอยหลัง	4. การดันถอยหลังดำน้ำ	9. การถัก	5. การดันทแยง	
1. การเนา	6. การดันยึดฟันปลา													
2. การดันรูต	7. การเนาตริ่ง													
3. การสอย	8. การเนาถอยหลัง													
4. การดันถอยหลังดำน้ำ	9. การถัก													
5. การดันทแยง														
ชื่อผู้รับการฝึก		วัน/เดือน/ปี		ผลคะแนน										